

Min Bedstefaders Levnetsbeskrivelse

Fortalt af Gert Nabo (Arent Broge)

Hvad man i Ungdommen nemmer, man i Alderdommen ikke glemmer. – Med dette gamle, forslidte Ord-sprog vil jeg her begynde Nedskrivelsen af en i Genvordigheder haardt prøvet Mands Levnet, saaledes som jeg i min meget tidlige Barndom af hans egen Mund hørte den, hørte hvorledes den ubegribelige Skjæbne i alle hans forskjellige Livsforhold ikke blev træt af at forfølge ham med Ulykker; thi det Indtryk, som efterlodes i min barnlige Sjæl, har mit Livs Glæder og Sorger, indtil nu, da jeg selv er en Gubbe, ikke været istand til at udslette af min Hukommelse. Jeg giver, som sagt, Fortællingen, som jeg modtog den, i sin hele Simpelhed; thi den er den pure Sandhed og Virkelighed, og hvad den end for Læseren vil kunne vinde, i Særdeleshed under en duelig Mesterhaands Udspækning, Pudsning og Udpyntning: for mig har den et Værd, men kun i sin sande Skikkelse; og jeg vil, da jeg ikke er en Mand af Faget, saameget mindre fordriste mig til den allermindste Forvanskning eller Pillenhed; jeg vil, idet jeg ærer Sandheden, tillige ære en for længst hensuldret Olding, fra hvis Læber mangel en Sandhed naaede mit Øre og mit Hjerte.

Jeg var, som sagt, meget lille paa den Tid, hvorfra denne Historie skriver sig; min grønmaledede Bræddevugge tjente mig endnu til Seng, efter at Gjængerne, paa grund af at jeg var og vedblev at være mine Forældres syvende og sidste Barn, vare aftagne; men jeg var endnu ikke voxet fra den, da man kaldte mig en lang Knegt i en Vugge, og jeg med Kjækhed kunde paastaae, at naar en Seng staaer paa fire Been, kan den ikke kaldes en Vugge.

En Beskrivelse over flere Stykker af mine salige Forældres Bohave vil Læseren vist hellere end gjerne skjænke mig. Naar Vuggen er af stærke, grønmaledede Brædder, da vil den mest Indskrænkede kunne gjøre sig et omtrentlig Begreb om Bord, Stole, Uhrfuttural, Blomsterpotter o. s. v. Den mere Begavede vil naturligvis være istand til at see selve Familiens saavel hedengangne som tilbageværende Medlemmers Physiognomier grandgiveligen. Ret strax kommer jeg frem med Skizzer af et Par af disse, og man vil da selv kunne dømme, om man har truffen heldigt.

En firebenet Ting i vor Dagligstue maae jeg dog endnu berøre, nemlig en stor gammeldags Kakkellovn. Ved denne sad hver Dag en lille, pyntelig Herre med to korte Been, og paa disse et Par Silkestrømper, der oprindeligen havde været hvide med blaa Flamme, men nu, ved i Aarens og Tidernes Løb at være blevne baldyrede og stoppede med Garn af mangfoldige Couleurer, havde antaget et i alle mulige Farvespil flammende Mynster. Paa Fødderne havde han gamle Sko, som vare indrettede til og vist ogsaa i sin Tid havde baaret store Spænder, som nu imidlertid manglede. Høiere opad var han iført røde Knæbeenklæder, der for paa Laarene vare saa sorte og blanke, at man i senere Tider, da Blanksværte kom i Brug, vilde have antaget, at han havde pudset Beenklæderne istedenfor Fodtøiet. Hans Kjole var af samme Tøi, som Beenklæderne, og næsten ligesaa sidtet; desuden havde dens Skjolder, paa Grund af Eierens alt for nære Forhold til den varme Kakkellovn, Tid efter anden antaget en guulagtig, mod det Skarlagensrøde høist afstikkende Farve. Paa hans Vest og Lintøi havde Tid og Snustobak saa kjendelige Spor, at Vask og Bleg forgjæves vilde gjøre deres Ret gjeldende.

Naar man begynder fra neden, maae man ende med Hovedsagen, Hovedet. Han havde altsaa et Hoved, ja; men intet Hverdagshoved, det var af bedste Qualitet, efter hvad Kyndige have forsikkert mig; jeg var naturligviis dengang, og er, sandt at sige, endnu den Dag idag en daarlig Hovedkjender; de Bedste forekomme mig som oftest at være de galeste. Men hvad vor lille Mands Hoved angaaer, da troer jeg for vist, at havde han fremkommet med det og dets frisindede, constitutionelle, altomvæltende Ideer et halvhundrede Aar senere, da vilde sikkerligen hans som saa mangen anden Gabhals's Navn have vundet en Slags Glorie, istedenfor at det, med Undtagelse af disse faa Ord, som af mig skjænkes hans Personligheds Minde, tilligemed ham fandt sin timelige Død i Fattighuset i min Fødeby.

Hans runde, ret smukke og altid tilfreds smilende Ansigt stod vist ikke i fjerneste Forbindelse med Sjæl eller Hjerte, thi i hans Indre avledes neppe nogen Tanke, hvis Gjenskin skulde kunne ligne et Tilfredshedssmil. Folk vare nemlig dengang for dumme til at forstaae hans Phraser, og for egensindige til, af Andre at lade sig fortælle, naar og hvor deres egne Skoe trykkede. Sagde han til en Borger: "Hvi tager Du Hatten af for Byfogdens Port; det er jo slavisk, nedværdigende, skjændigt! Er Byfogden mere end Du?" da

afbrød Borgeren ham med: "Tys! Tys!" og svarede derpaa: "Høflighed koster jo ingen Penge, og naar Øvrigheden ikke ydes den Ærbødhed, som saavel Loven som Bibelen paalægger os, hvorledes turde vi da tye til Bibelen i vor Sjæls Nød og til Loven, naar vor Ret krænkes? Øvrigheden er min Rets og min Freds Værn, tør enhver Slyngel ustraffet krænke dette, hvad tør han da ikke tillade sig mod mig og andre Lægmænd? Da Godnat Ret, Fred og al god, borgerlig Orden; jeg søger ikke disse hellige Goder hos Pøbelens Skovisk!". "Dumme Djævel!" mumlede vor lille Mand; men – hans hele Ansigt smilede som stedse.

Kom han til en Bonde bag sin Ploug, da opstod omtrent følgende Samtale:

Den lille Mand: "Hvorlænge ville I Bønder dog vedblive, altid og i Alt at komme bagefter?"

Bonden: "Naa, den kjære Høst kommer jo ogsaa bagefter, og dog er den det Bedste."

D. I. Mand: Høsten! Den kjære Høst! Ja vel! Du faaer jo rigtignok Lov, selv at besaae Din Ager; men der ere Mange, som tage Deel i Høsten: der høstes til Kongen, til Amtmanden, til Præst og Degn og til Povel og Peder. Det er en stor Lykke og Fornøjelse, at saa og give Andre Høsten! Hvem monne der leer bedst? Jeg tænker, den som har mindst Besvær."

Bonden: "Guds Velsignelse strækker sig vel til os Alle, og til ham trænge vi Alle, selv Kongen, mener jeg."

D. I. Mand: "Og hvorfor mener Du det Sidste?"

Bonden: "Ja, jeg kan nu ikke saadan forklare mig, da jeg ikke er boglærd; men seer han! Faaer jeg stundom en Doven, Stridig, Selvklog, Utro eller Ondskabsfuld, jeg mener en rigtig Kjæltring, i min Tjeneste, jeg seer snar t, at Noget er aflave i Tingene; endelig kommer jeg efter, hvori det stikker; troer han nu ikke, at saadant et eneste Bæst kan sætte et Menneske graa Haar i Hovedet, og Kongen, Gud velsigne ham! Han har, min Sandten, vist mange Bæster!"

Vor lille Mand gaer bort med sit Smil, brummende følgende Monolog for sig selv: "Bønder ere Bæster! Nei! Da priser jeg en ægte Odelsbonde i mit kjære Fødeland. Der er Charakter, Stolthed, Fasthed, ædel Trods, der er Selvbevidsthed! Ja Verden trænger til at gjenfødes! Der maa absolut fremstaae en anden, modnere og for Oplysningen og den deraf udspringende Selvbevidsthed modtageligere, til Lykke og Velvære dannet Slægt; men Norges Børn ville være med de Første, der tilkæmpe sig Selvstændighedens Hæder og Lykke!"

Læseren har nu seet denne lille Mand baade foruden og forinden. Min første Skizze er for saavidt færdig; dog har jeg, da jeg talte vidt og bredt om Hovedet, glemt at bemærke, at dette Hoved bar sølvhvide Haar og i Nakken en Haarpung; egentlig bar han to, thi hvad man nu tildags kalder "en Blyhat", kaldtes dengang "en Haarbøitel", og en saadan bar vor lille Mand i Almindelighed.

Desuden havde han, som alle store og smaa Mænd, et Navn, dette tilligemed nogle enkelte, mig bekendte Stadier af hans Livsvandring, vil jeg endvidere give Læseren, Alt som Tilgivt, thi fra først af har jeg kun lovet min Bedstefaders sørgelige Levnetshistorie, og fra denne hidtil omtalte lille Mand har jeg ikke den Ære at nedstamme, men jeg kunde, om endog kun for Symmetriens Skyld, ikke godt undlade at omtale ham; thi aldeles symmetrisk stod lige over for ham, paa den anden Side af Kakkellovnen, endnu een Lænestol, aldeles som den, han afbenyttede; dog stod denne anden Stol den meste Tid tom, da han, for hvem den var bestemt til Sæde, ikke holdt saameget af Kakkellovnen, men foretrak at spanke op og ned ad Gulvet.

Symmetrien er saaledes allerede brudt, og man vil i det Følgende forgjæves søge denne eller endog kun den fjerneste indre eller ydre Lighed eller Overensstemmelse mellem de omtalte tvende Stoles Besiddere. Altsaa tillige for Modsætningens og Disharmoniens Skyld, maatte jeg tage vor lille Mand med.

Han hed Hummer, var en født norsk Døl og sang gjerne: "Boer jeg paa det høie Fjeld", i særdeleshed naar han havde begge Haarpungene paa. Han var af god Familie, han havde studeret Jura, men var, uagtet sine ualmindelig gode og grundige Kundskaber, sluppen saare maadeligt fra sine Examina, som han selv sagde, fordi han idelig klamredes med og udskjældte Professorerne.

Paa Lykkens Trappetige kom han i denne Verden ikke høiere end til Fuldmægtigposten hos Byfogden i den ærlige, ved sin Ælde ærværdige, nu for længst afdankede Stad Slangstrup (nu veed Læseren, hvor i Verden vi ere henne). Fra denne Post steg han, længe før min Tid, i et stort Kræbse- eller Hummerskridt lige ned til Byens Fattighuus; her krøb han ind i et lidet Hul, der netop kunde rumme ham og hans Viisdom, ligesom det senere, da han havde sagt Farvel til den Verden, der efter hans Formening

trængte haardere end han selv i mange Aar havde trængt til en ny Kjole, rummede en anden, under det Navn "Tosse-Ole" bekendt, original Person.

Men, medens Hummer levede, krøb han hver Morgen ud af sit Hul og gik ned til Aaen som løber til Hauge Mølle. Her vaskede han sit smilende Ansigt og sine Tænder, gik saa tilbage, bandt sin Haarpung paa og iførte sig sin røde Kjole med de gule Skjøder, for hvis Skyld Slingerups Dreng, der i Reglen dengang ikke havde det bedste Renomé, kaldte ham "en Hummer, halv kogt, halv stegt". Han ankom da i fuld Puds til mine Forældres Bolig, hvor han for en bedre Kost end den i Fattighuset reglementerte og stundom et Par Skilling til en Haarbøitel, fungerede som Huslærer. Dog var det kun min ældste Broder, hvem hans Overflødighedshorns gyldne Frugter kom til Gode, vi Andre og isærdeleshed jeg, vare endnu for smaa og maatte senere nøies med hvad gamle Morten Skolemester kunde bibringe os, og dette var i Sandhed saare lidet.

Hummer gik endelig alt Kjødets Gang og maatte indtil da see paa de dumme, egensindige Mennesker og den Verden, som vedblev at gaae sin skjæve Gang, uden et Øieblik at standse, for at høre hans Mening. Og nu vil jeg tage fat paa min Skizze Nr. 2.

Min Bedstefader, som saa gjerne spankede op og ned ad Gulvet, var en lang, mager, noget krumbøiet Mand, med brune Øine, stærkt markere Ansigtstræk, mørk Hud, hvidt Haar, men ingen Haarpung, eiheller saae jeg ham nogensinde med en Haarbøitel, endskjøndt han vel, som Andre, i sine Yngre Dage har, som man siger, været lidt med. Han var til daglig Brug iført en gammel blaa Frakke eller Pjeggert, der, ligesom et Par hvide Manchesters Beenklæder af samme Farve, mindede om hans fordums Haandtering. Paa Hovedet bar han, endog i Stuen, en lodden Hue. Men om Søn- og Helligdagene, naar han gik til Kirken, var han i søgrøn Kjole med brede Opslag og forgyldte Knapper, sorte Pantalons, storblommet Vest, blanke Støvler og trekantet Hat, hvilken han ikke undlod at tage af, naar han paa Torvet skred forbi Øvrighedens Vinduer, om endog intet levende Væsen saaes ved disse.

Han var ingen videnskabelig eller fint dannet Mand; dog besad han, uagtet sit upolerede Ydre, mange Kundskaber og stor Livserfaring, Udbyttet af et langt, ustadigt Livs Færd paa Land og Hav; men fremfor Alt eiede han et godt og ægte dansk Hjerter, der omfattede Alt, Gud, Konge, Fædreland og Medmennesker med den reneste, uegennyttigste Kjærlighed. Dette var ogsaa Alt, hvad han i sine sidste Leveaar eiede; det var det eneste, som Verden ikke havde været istand til at berøve ham, og som stedse havde givet ham Kraft nok til at bære Skjæbnens haarde Tilskikkelser.

At denne Mand og Hummer ikke godt søbede Kaal sammen, er let at gjette; det var virkelig en sand Plage for ham, dagligen at maatte omgaaes et Væsen af en, fra hans saa grundforskjellig, Natur; men han havde jo i Livets Skole ogsaa lært den store Kunst taalmodighed, og ved denne overvandt han sig selv og Alt, selv Koldfeberens Besværigheder. Dog Stundom, naar den Lille altfor drabeligt hamrede løs paa Verden og de stakkels Mennesker, saae man, at hans Taalmod ogsaa, ligesom Alt i Verden, var begrændset. "Lille Ven," sagde han, "det er en Lykke, at Du ingen Klemmer har; thi det vilde ellers see galt ud for os Alle; men skjøndt nu en kloeløs Hummer vel ikke er farligere end en tandløs Hund, saa er jeg dog med Hensyn til Dig eller rettere din giftige Tunge, ikke ganske uden Frygt; jeg frygter nemlig at din Gift skal indvirke skadeligt paa Børnenes unge, for hvert Indtryk modtagelige Gemytter; og i saa Fald var det meget bedre, om disse aldeles intet lærte, ligesom det i alt Fald var bedre, om en Møllesteen var hængt om din Hals og Du, da her intet Hav er ved Byen, laa paa Mølledammens mudrede Bund!"

Hummer havde saa ofte ladet sine altid skarpladte Mørsere spille mod et saadant Angreb; men stedse uden Virkning, saasom hans, med forfalskede Substantser fyldte Granater, prællede af mod Modpartens, paa Sandhed, Retskaffenhed og sund Forstand med Sindighed anlagte Forskandsninger, saa at han nu, ved slig Leilighed blot gav sin Næse en dobbelt Ladning; hvorved et særdeles Smil paa det runde Ansigt blev end mere vanskeligt at analysere.

Det var en sand Glæde baade for Gamle og Unge, naar Hummer efter Aftensbordet recommanderede sig og afmarscherede; da flokkedes vi omkring Bedstefader med eenstemmig Bøn, at han vilde fortælle en Historie; han opfyldte gjerne denne Bøn og fortalte vexelviis, snart muntre, snart alvorlige Tildragelser, ofte som han selv havde oplevet. I Særdeleshed morede os mangt et Træk af hans Sømandsliv, og vi vare ret inderlig bedrøvede, naar et Besøg eller et andet Tilfælde for en Aften berøvede os denne

Nydelse, selv om der i dets Sted, af en eller anden blev givet en af de i den Tid almindelige Spøgelshistorier til Bedste, som havde til Følge, at man maatte følges ad, naar Een havde et nødvendigt Ærinde udenfor.

Engang gav Bedstefader os det Løfte, at han, naar vi Børn alle bleve saa store, at vi kunde forstaae og, som han sagde, plukke noget Godt deraf, vilde fortælle sin Levnetshistorie. Vi plagede ham nu daglig med Forsikringen om vor Persons og vor Forstands umaadelige Størrelse, indtil han endelig, netop den Dag, da hans 95 Aars Fødselsdag med høitideligt stemte Hjerter blev feiret, paa det Glædeligste forhøiede Festen ved det overraskende Tilsagn, at han, da denne Dag i Særdeleshed mindede ham om, at Graven, hvori de fleste Mennesker, længe før de naaede hans Alder, maatte tage Qvarteer, nu rimeligviis ikke længe vilde vente paa ham, som med sine lange Been kun gik en ny Slægt i Veien, samme Aften ville opfylde vort længe nærrede Ønske. Og idet jeg, hans Sønnesøn, med Hatten i Haanden, indbyder Publicum til at overvære Fortællingen, lader jeg ham selv, paa sine lange Been, træde frem paa Scenen. Han tager ogsaa sin trekantede Hat, som han, det være sig af Ærbødighed for Publicum, eller for en Høitidsdag, som sjelden et Menneske opnaaer, har taget, under Armen, og Fortællingen begynder.

"Jeg er født i Aarhus, hvor min Fader var en velhavende Kjøbmand. Fire Aar efter min Fødsel kom endnu en Søn tilbyes, og derved blev det, hvad den Ting angaaer. Min lille Broder Søren og jeg voxede og trivedes, gjorde Spilopper og fik undertiden Klaps; kort sagt, det gik med os som med de fleste andre Smaadrenge. Da vi bleve store Drengene, kom vi begge i Latinskolen, hvoraf jeg, paa Grund af min lyst til Søren, som var overensstemmende med min Faders Ønske, snart igjen blev udtaget, hvorimod Søren, som skulde være Præst, forblev der tilbage.

Overgivet til en gammel, brav Skipper, som førte min Faders største Fartøi, tilbragte jeg nogle Sommere paa Søren; Vintertiden tilbragte jeg paa Contoiret eller i Boutiken, indtil jeg blev sendt tilbage til Kjøbenhavn for at tage Styrmandsexamen. Da denne var bestaaet, gjorde jeg en Chinareise som fjerde Styrmand, hvilken Post min dygtige og brave Manucteur, uagtet min unge Alder, vidste at forskaaffe mig. Efter lykkelig endt Reise havde jeg den Glæde i Kjøbenhavn at træffe min Broder, som nu var bleven Student, og vi morede os en kort Tid sammen, hvorefter jeg reiste til Hjemmet.

Blandt flere Venner og Bekjendte, som bleve indbudne til et af mine Forældre i Anledning af min Hjemkomst foranstaltet Gjæstebud, ved hvilket jeg fremtraadte i min fulde Chinafarerdragt og modtog Gjæsternes Velkommen, befandt sig en tydsk Familie, som, medens jeg endnu var Barn, ankom til Byen; og da den just kom til at beboe et, min Fader tilhørende, Huus, opstod snart et fortroligt Forhold mellem begge Familier, hvilket, i Særdeleshed hos Mændene, efter nogen Tids Forløb, gik over til det inderligste Venskab.

Denne Familie var forøvrigt ikke agtet af Nogen, paa Grund af dens indesluttede og hemmelighedsfulde Væsen, hvorved den gav hele Byen Stof til dyb Granskning over dens tidligere, aldeles ukjendte Forhold; denne Granskning kunde naturligviis kun lede til Gisninger; men disse fløi omkring i Byen i allehaande for Familien høist graverende Skikkelser; saaledes paastod man, at Manden havde gjort en stor Fallit i Udlandet og var flygtet med en umaadelig Formue; en anden vilde fra sikker Kilde vide, at han havde været Røveranfører i de store tydske Skove; en Tredje bandte paa, at hvis han ikke var en Falskmynter, saa var det Fanden, der gav ham Penge. At Manden kort efter sin Ankomst kjøbte en af Egnens største Herregaarde bidrog naturligviis ikke til at stoppe Folkemunde. Dog, al denne Sladder kunde ikke finde noget Indpas hos mine Forældre, som vedbleve at pleie venskabelig Omgang med Tydskefamilien.

Ved Ankomsten bestod Tydskefolkene, som de ogsaa kaldtes, af Mand, Kone og en lille Datter; denne var nu, det saa jeg ved det omtalte Gjæstebud, bleven stor og giftefærdig; at jeg, af begge Familiers Overhoveder var tiltænkt den Lykke, at føre hende hjem som Brud, anede jeg ikke.

Under Gjæstebudet fandt min Moder Leilighed til at spørge mig, hvad jeg syntes om Jomfru Aurora; nu kastede jeg først et opmærksomt Blik paa Glutten, og svarede, overensstemmende med Sandheden: "Hun er en meget smuk Pige;" jeg vilde have tilføiet, "men uden Tvivl dygtig stolt og indbildsk;" men i det Samme faldt det mig just ind, at ogsaa jeg ikke var lidet indbildsk af min blaa Atlaskes Trøie med det store røde Silketørklæde hængende halvt ud af Lommen; de gule Nankins Beenklæder, Silkestrømperne, Carduansskoene, Halstørklædet med den vældige Sløife og Straahatten med det flagrende Baand, jeg greb i min egen Barm og taug; saa gjør man ikke saa ofte, som man burde.

Dagen derpaa kaldte min Fader mig ind i sit Contoir. "Min Søn!" sagde han; "jeg har to Ting paa mit Hjerte, som jeg vil lægge paa Dit Hjerte; hør nu! Den gamle, ærlige Skipper Trost, som nu har lagt op for iaar, vil ikke mere pløie Søen, men give sig til Ro her hjemme; han har staaende hos mig, hvad han kan leve af; han har ført min gode Jagt "Hjorten" siden Du blev født eller længere, Du kan vel til Foraaret tage hans Post."

Jeg takkede min Fader ret inderlig, tilføiende, at jeg ved Trosts Afgang kun havde gjort Regning paa Styrmandsposten, da jeg maatte ansee den dygtige Styrmand Ærøboe, der i saa mange Aar havde faret med "Hjorten", i høi Grad forurettet, naar jeg eller nogen som helst Anden ansattes som hans Foresatte paa Jagten, og jeg vilde saare nødig, at nogens Ret for min Skyld blev krænket.

"Jeg ærer Din Tænkemaade, min Søn," sagde min Fader, "den er mig Borgen for, at Du i Ærøboe stedse vil see den ældre og mere erfarne Mand, hvis Raad og Mening den Yngre aldrig bør foragte, og han vil ikke komme til at føle, at han er Dig underordnet. Det Hele er for øvrigt aftalt mellem mig og Ærøboe; vi ere saaledes paa det Rene i dette Stykke. Det Andet er et Hjerteanliggende, og jeg tænker, Du griber til med begge Næver. Gjæt nu!"

"Jeg kan ikke tænke, hvad Du mener, min Fader," svarede jeg, "men at det sigter til mit Gavn, derom er jeg forud overbevist."

"Til Dit Gavn! Ja, til mere end det," tog min Fader atter med øjensynlig Glæde til Orde;" ogsaa til Din Glæde, vil jeg haabe! Jeg mener, en Sømand bør fortøies i Hjemmet, ellers er han en vild Fugl; hvor han kommer har han kun Tanke for Glæden; Bachus og Venus vinke overalt; han ødelægger den kostbare Tid, som skulde være helliget Forretningerne; han ødelægger Penge, og, hvad der endelig er det Værste, Helbredet gaaer tabt, saa han ikke mere er Mand for at røgte sit Kald. Seer Du! Ogsaa i denne Retning har jeg sørget for Dig, idet jeg har gjort Aftale med min gamle, tydske Ven, om hans Datter Aurora; hvad synes Du?"

"Jeg føler," svarede jeg, "at jeg er Dig uendelig Tak skyldig for Din faderlige Omsorg, hvilken jeg aldrig vil glemme. Pigen er smuk, og naar der levnes os Tid til at lære hinanden at kjende, saa kan jo Alt blive godt."

"Vel skulle I lære hinanden at kjende," sagde min Fader; "Vinteren stunder til, og der kan gjøres Meget, før "Hjorten" skal til at springe. Besøg hende nu ret flittigt, saa jevnes Tingen! Du kan tage den brune Plag, saa tidt Du vil ride til Din Fæstemø. I Eftermiddag ville vi kjøre derud sammen; det er passende, at jeg indfører Dig hos Familien, som Du ved Din Fraværelse er bleven noget fremmed for. Der sees desuden meget paa Anstand. – Naa! endnu Eet har jeg lovet min Ven; nemlig at Du til Vaaren medtager en Uting af en Dreng, han har; det er en langt ude Beslægtet med ham, som for nogle Aar siden blev slængt ham paa Halsen, der kan vel nok blive en rask Matros af ham; det staaer jo da til at prøve!"

Efter saaledes ved min Faders Haand at være fremstillet for Tydskefamilien, som modtog mig med megen forekommende Artighed, gjentog jeg mine Besøg saa ofte, som muligt, og stræbte at gjøre mig elsket af den Pige, som en god Fader havde bestemt mig til Ledsagerinde gennem Livet; dog var denne Stræben alene en Følge af min Ærbødighed for min Fader; thi mit Hjerte forblev koldt og uden for Sagen, hvorfor denne heller intet Fremskridt gjorde.

Vinden blæste imidlertid op fra en ganske anden Kant. Det var hen paa Vinteren, just som Kulden tog til, da begyndte mit Hjerte at fornemme en hidtil ukjendt varmegad hvergang mit Øie mødte Huusjomfruens Blik derude paa Herregaarden. Denne Pige var en Præstedatter, som, da Forældrene døde, uden at efterlade hende Noget, maatte søge sit Brød hos Fremmede. Hun var ikke saa smuk, som Aurora, men i hendes Blik afspejlede sig en skøn Sjel, Noget, jeg forgjæves bestræbte mig for at finde hos Aurora, hvor jeg derimod, som det saa ofte skeer her i Verden, alt mere og mere fandt, hvad jeg ikke søgte, og ikke ønskede at finde. Ved mine hyppige Besøg opdagede jeg snart, at Aurora var uindskrænket Herskerinde paa Gaarden. Forældre og Alt maatte bøie sig under hendes vise Styrelse; hun var det eneste Væsen, som besad Villie; ethvert andet Individts Mening var aldeles meningsløs, saalænge Jomfru Aurora ikke havde sanctioneret den. At ogsaa jeg snart maatte begynde at føle hendes Herredømme, er en Selvfølge. Hun opdagede snart Eet snart et Andet hos mig, som hun fandt sig beføiet til at rette, dadle eller – som hun kaldte det – at "kriticere". Saaledes yttrede hun, som i Spøg, at hun fandt det særdeles passende, at en Person, der bar det pøbelagtige Navn Anders, tyggede Skraatobak, men at en Anders ved Siden af en

Aurora derimod forekom hende paa en Gang som den latterligste og gyseligste Mesalliance, og at hun i Evighed aldrig vilde have tilgivet sine Forældre, om de havde givet hende et i den Grad gemeent Navn. Endvidere fandt hun det høist upassende, at jeg, qua hendes Tilkommende, med Venlighed takkede den Tøs, Huusjomfruen, for den Opvartning, som hun jo skulde yde mig, ja endog Staldkarlen, naar han trak min Hest frem, nedlod jeg mig til at takke.

Endskjøndt en Stemme i mit Indre sagde mig, at hun i Hovedsagen, nemlig Sammenpasningen med Anders og Aurora havde den allerfuldkomneste Ret, saa fandt jeg dog slige Raisonnements langt mindre behagelige at tygge end min Skraa. Desuagtet taug jeg længe, thi min Faders Ønske var mig helligt. Men endeligen kom Julen og midt i dens Glæder følte jeg mig paa engang opfyldt af begge Magnetens tvende Egenskaber, den tiltrækkende og den frastødende. Huusjomfruen tiltrak mig i samme Forhold, som jeg fjernede mig fra Aurora, mit Hjerte brændte i lys Lue for hiin, medens det var som Nordpolens Iisbjerger væltede sig mellem mig og denne og slukkede hver Gnist af Godhed, som mit Hjerte endnu nærrede for den mig af min Fader bestemte Brud. Hver Gnist af Godhed, - siger jeg - thi Kjerligheds-gnisten havde hun, som jeg allerede har berettet, ikke tændt hos mig. Jeg var forvirret, Tanken om min Fader kom til, og bragte Forvirringen til det Høieste, jeg kunde ikke mere tænke, for Salighed og Smerte; men jeg hørte en Stemme i min Sjæl, sige: "Det er ingen Misviisning!"

Jeg kan vel tænke, at ingen har kunnet fatte denne Magnetiserings-Pasiar! Ja, jeg kan tænke, hvilken pudseerlig Figur jeg gamle Tosse har stillet til Skue, men det faaer nu saa være, jeg kan ikke derfor. Denne Krønike er kun en Snees Aars yngre end jeg. Det er en gammel Krønike mene I vel, men jeg beder erindre, den taler om Kjerlighed, og sand, ægte Kjærlighed, den ældes aldrig; dens Saligheder og dens Smerter ere Aander, som omsvæve den Retskafnes Dødsleie, ja hans Grav! Men jeg vil see til, efter Evne, at gjøre Historien forstaaelig.

Første Juledag vare Tydskerne hos os, næste Dag gjengjeldte vi Besøget. Da vi ud paa Aftenen skulde kjøre hjem, lod Huusherren mig vide, at i Morgen stod Touren til de Unge at holde sig lystige. "Her komme Præstens Børn," sagde han videre, "og maaskee Aurora indbyder nogle flere unge Mennesker, lad os nu ikke savne Dem." Jeg takkede, og da der nu virkelig var Noget, som trak, nemlig Huusjomfruen, saa indfandt jeg mig tredje Juledag betimelig men jeg maa tilstaae med en Ræv i Nakken. Præstebørnene forsømte heller ikke at tage Glædens Tid iagt.

Den ene af Præstens tvende Sønner, en vild Husarlieutenant, underholdt os en Stund ved sin Overgivenhed, sine vittige Infald og lystige Fortællinger, indtil han endelig fremkom med det Forslag at lege Julelege, hvilket hans muntre Søster strax gav Bifald. Den Omstændighed, at Selskabet ikke var talrigt nok hertil, hvilket Aurora bemærkede, vidste han øieblikkelig at raade Bod paa, i det han komisk udbrød: "Ligesom Morgenrødens straalende Gudinde, den himmelske Aurora, der tilsmiler enhver Røgtter naar han, med Søvn i Øienene og Møggreben i Haanden gaber ud af Stalddøren efter den aarle Morgenluft, ligesaa guddommeligt som hun smidsker for en Husar eller en anden brav Karl; hun, som ved at sende en mild Straale til enhver Skrubbtudse, i vort og alle Andres Gadekjær, skjenker Glæde og Haab til alle Pølers vældige og usle, springende og krybende Kryb, uden Frygt for at faae sit gyldne Slæb overstænket, saaledes vil vort Selskabs huldrige Dronning, vor tilbedelsesværdige Aurora, heller ikke nægte sit Samtykke til at Selskabet recrutteres eller completeres paa bedste Maade; der er nu f. Ex. Gartnerens vakkre Datter og hendes Forlovede, Skytten; den nye Skolemester og hans særdeles kysseværdige Ægtefælle item Huusjomfruen, Meiersken m.m. Ak! Dydzirede! Vi ville gjerne Alle, paa vore Knæe bede for disse vore Medchristne, at de paa denne christelige Festdag, et Øieblik maae fryde og bade sig i Deres Straalehavs gyldne Bølger."

"Tjenestefolkene raabte Aurora, og sprang op fra sit Sæde, Gud fri og frels os! Nei! Paa ingen Maade. Det er da heller ikke Lieutenantens Mening; nei, gav man sig saaledes af med det Pak, da Gud hjælpe os for Respecten, de vilde vise; det staaer desværre daarligt nok til, ja hvad Skolelæreren og hans saa elskværdige Kjælling angaaer, det kunde jeg endda lade passere; men Tyendet maae man sandelig holde tre Skridt fra Livet og Huusjomfruen, Ha, ha, ha! Den usle Ting! Ja hun kunde være fræk nok, til at træde op iblandt os, jo jeg takker! Hun vilde snart spille Kammerat; hun mangler Alt kun ikke Indbildskhed; hun kneiser, Skam, som om hun hørte til Folk!"

"Hvor deres Guddommelighed overstiger alt Begreb," tog Husaren i samme comiske Tone, som forhen, til Orde, "ja Alt er Intet imod den; men tillad mig dog at leve en liden Stund før deres Mishag,

som jeg saa forvovent har paadraget mg, dræber og sønderknuser mig, o! lad mig blot aande saalænge medens jeg udøser mit Hjerte for deres nysselige smaa Fødder, i det jeg i Ydmyghed vover at gjøre Dem opmærksom paa Følgende: nemlig for det Første, at Deres guddommelige Natur ganske lade Dem forglemmer, at vi Alle, Dem alene med al skyldig Respect undtagen, ere Jyder for vor Herre. Dernæst glemmer De, dydzirede, at vi skrøbelige Jordens Børn ikke have Hjerter til, stedse at holde disse tre Skridts Intervaller. Jeg, for min Deel, gaaer, og bør endog gaae lige paa Livet, bliv for Guds Skyld ikke bange! Paa Livet af min Fjende, Ven og Fjende gaaer jeg til Livs og seer ham stivt i Øiet; ligeviis mine Veninder, det vil sige Enhver, som er skabt til at bære Skjørter, hvad enten hun har disse paa eller ikke. Selv Dem, den Skjønneste blandt de Skjønne, den Dydigste blandt de Dydige og den Bedste blandt Jordens mange Skjortebeklædte Væsener, vover jeg at skue stivt i det smukke Øie, i dette skammelige Øieblik, da jeg med Respect viger for Dem, ikke blot tre men vel tyve Skridt, nemlig tvers over Deres lykkelige Faders Gaard, til Borgestuen, hvorfra en for min syndige Natur høist interessant Lyd, nemlig Glædens, lyder til mit Hjerte. Adieu og Tak! Hvo som her bliver tilbage, overlader mit Hjerte gjerne sin Deel af deres Guddoms Straaler!”

Præstens anden Søn, en stille theologisk Candidat, havde allerede taus taget sin Hat. Datteren, en herlig munter og ærbar Pige, gik hen for den studsende, af Forbittrelse bristefærdige Aurora, neiede og sagde: ”Jeg beklager Enhver, som er bunden til Deres Nærhed, Aurora! Jeg ynker og beklager dem der lade sig spænde for Deres Triumphvogn; Deres Forældre beklager jeg; Deres Tyende, og iblandt disse isærdeleshed deres Huusjomfru, denne ædle Pige, min Barndoms kjære, gode Veninde, hvis Sjæl er ligesaa aaben og reen, som hendes ubeslørede Herkomst er agtværdig; ja Aurora, det Sted, hvor denne Pige bør staa tre Skridt tilbage, er jeg ikke værdig at betræde. Jeg beklager Dem selv, Aurora, i al Deres Herlighed! Hermed forlode de trende Sødskende Værelset og gik samlede over i Borgestuen.

”Fanden skal tage Præsten og hans hele usle Slæng,” udbrød endelig Aurora, med en af Raseri qvalt Stemme og tilføiede, i det hun henvendte sig til mig: ”Det undrer mig, at De, min Herre, ikke følger Strømmen. Vor Rygter, som han, Soldaterknægten, der selv har gabet nok efter min Gunst, nylig skildrede, er jo deres Navne, Hr. Anders; maaskee de endog derovre blandt det øvrige Pak vil finde Præstetøsens kjære, gode Veninde!” – ”Stop Qvinde!” sagde jeg, ”troer I, at jeg alene vil være Brændpunktet for Eders giftige Straaler? Nei! Da fik jeg det, Fanden fare i mig, for hedt. Farvel, min hulde Brud! Seil Du din egen Sø; jeg sætter nu alle Klude til og vender Dig Agterspeilet.” Derpaa tog ogsaa jeg min Hat, og gik. I Gaarden traf Glædens Lyd fra Borgestuen min forvirrede Sands, og uden at være mig selv bevidst, styrede jeg derind.

”Bravo! Tæt ind paa Livet,” raabte Lieutenanten, som i det jeg traadte ind, ballancerede i en Riil foran en massiv Malkepige. Som vaagnende af en Drøm søgte mit Øie Huusjomfruen, med hvem jeg snart opførte samme Stykke som Lieutenanten og Malkepigen.

Jeg havde under mit Besøg paa Gaarden nogle Gange talt med denne vakkre Pige, og jeg troer, vi havde allerede læst i hinandens Hjerter. Efter at have dandset et Par Toure fandt jeg Leilighed til at fortælle hende om Auroras Adfærd, som havde drevet os alle paa Flugt, hvorfor jeg i Grunden var hende megen Tak skyldig, da jeg derved førtes i et mig langt kjærere Selskab. Til dette og mere lignende, som Hjertet lagde mig paa Tungen, svarede hun vel noget undvigende, dog saaledes, at jeg følte mit Haab om hendes Gjenkjerlighed styrket, og jeg fik Mod til at spørge, hvor og hvorledes vi i Fremtiden, da jeg ikke mere vilde besøge Herskabet, skulde finde Leilighed til at see hinanden. Hertil svarede hun rødmende, at hun hver Anden Søndag besøgte sin eneste Veninde, Præstens Datter, men for øvrigt ikke kom til Nogen. Dette skrev jeg mig bag Øret, og opbød hende til en lang Engelsk.

Som vi vare midt i Dandsen traadte Huusherren ind af Døren; paa et Vink af ham forstummede brat Musiken, hvorpaa han, uden at lægge Mærke til os Andre, befalede sine Folk, strax at begive sig til Sengs.

”Guds Død! Et Tordenslag ved Juletime” sagde Lieutenanten og traadte frem for Tydsken. ”Vi vil ikke være Skyld i, at Folkenes Glæde forstyrres; tillad blot, Høistærede, at jeg Afsked og til Minde om en saa glædelig og lærerig Aften kysser denne min buttede Dandserinde og vi forlade øieblikkeligen dette fortryllede Feepalads.”

”Som De behager,” var Herremandens korte Svar, i det han gik den Vei, han var kommen.

Mit Blik faldt i samme Øieblik paa et Vindue og det forekom mig grandgivelig, som stirrede Auroras Ansigt gennem en Rude. Jeg maa vel være bleven smittet af Lieutenantens Lune, thi flux slog jeg min arm om min Dandserindes Liv og kyssede hende hjerteligt; da klang Ruden, hvorigennem Aurora nys havde skuet, og Glasstykkerne spredtes ind over Gulvet. "Bravo, tæt ind paa Livet," raabte atter den vilde Lieutenant hen til mig, "De minder mig om mit Ord," herpaa omfavnede han Malkepigen og løste sit Ord saa eftertrykkeligt, at ethvert tilstædeværende Øre kunde bevidne Rigtigheden, tog derpaa sin Søster ved Haanden, bød Godnat til Høire og Venstre og stormede ud. Efter at have trykket Huusjomfruens Haand til mine Læber fulgte jeg efter tilligemed Theologen.

I dyb Snee tradskede vi ad Veien til Landsbyen, Brødrene maatte bære Søsteren gennem de høieste Driver. Da vi ankom til Præstegaarden, bade de mig alle, at overnatte hos dem og da jeg aldeles ingen Lyst følte til at gaae hjem, modtog jeg saameget hellere dette Tilbud.

Den næste Dag havde vi overflødig Stof til Samtale; jo mere vi tænkte over Auroras Adfærd, desmere fremskinnede hendes Ondskab og tillod os ingen Tvivl om, at hun vilde pønse paa Hævn; dog var Præstefamilien rolig, ikke saameget i Fortrøstningen om at Præsten var en meget formuende og allevegne høit agtet Mand, som fordi han, som Lieutenanten i Fortrolighed tilhvidskede mig, var i Besiddelse af en, Herremanden nær vedkommende, Hemmelighed. Men mit arme Hoved havde ingen beskyttende Skjærm mod det Uveir, den Hævnens Torden, som var saa undgaaelig. Og naar jeg da tænkte mig den kjære elskede Pige, hvem denne Drage havde i sine Kløer, da brusede et Raseri igennem mit Sind, jeg følte mit Hjerte overspændt af Dragekløer; jeg svimlede!

Først langt hen paa Eftermiddagen kom jeg hjem, men jeg kom tidlig nok. Aldrig saae jeg min Fader saa hæftig i sin Vrede, denne forekom mig endog blandet med en Fortvivlelse, hvortil den mislykkede Ægteskabsplan alene ikke syntes at afgive tilstrækkelig Grund. Tydskepapa havde allerede været der, og var efter et flere Timers Ophold inden lukkede Døre med min Fader, som et rasende Menneske styrtet ud af Huset. At Historien fra igaar af ham var dreiet saa langt bort fra Sandheden, at der af denne intet Spor blev tilbage, herom overbevistes jeg ved min Faders afbrudte Ytringer, og det blev mig aldeles forment, blot med et Ord at bringe min Fader paa Sandhedens Spor, som, om endog kun tildeels, maatte have tjent mig til Retfærdiggjørelse. Selv mit Forhold til Huusjomfruen var ikke bleven uberørt eller uforvansket, derom vidnede ligeledes enkelte, af min Fader henkastede Ord, som: "Rive sig ud af et honnet og solid Forhold, for at give sig af med en liderlig Tøjte, som burde sættes i Spindehuset" og deslige Dolkestik for mit Hjerte.

Det Falske i Tydskerens Beretning maatte jo aabenbart hidrøre fra Auroras opfinderiske Aand, thi han og hans Kone havde strax efter de unge Menneskers Ankomst trukket sig tilbage fra vort Selskab og følgelig intet hørt eller seet af den væsentlige Hovedscene; men min Fader tillod mig som sagt ikke at komme tilorde.

Jeg leed meget, og var sjelden hjemme; jeg kunde ikke udholde Synet af min Faders Lidelse, thi at ogsaa han leed, var øiensynligt, og hans Kjærlighed vedblev at være mig berøvet. Tiden faldt mig uendelig lang, indtil jeg atter traf sammen med Gjenstanden for min første, hæftige Kjærlighed. Dette skete naturligviis i Præstegaarden, hvorhen jeg ofte gik og stedse blev modtaget med forekommende Godhed, stedse fik denne ædle Familie mere kjær.

Til min Moder havde jeg i denne ulykkelige Tid flere Gange taget min Tilflugt i det Haab, gennem hende at indvirke paa Faderhertet; men forgjæves. Hun fandt, at barnets første Pligt var Lydighed imod Gud og sine Forældre, og hun vilde saameget mindre blande sig i denne Sag, som hun var vant til, i Alt at ansee sin Mands Villie som Husets Lov. Jeg indsaa, at jeg ogsaa paa det ømme Moderherte havde væltet en tung Byrde; men jeg følte tillige, at jeg ikke kunde handle anderledes. Jeg bad inderlig til Gud, at han vilde vende Alt til det Gode og ilede til Præstegaarden.

Da jeg en sildig Aftenstund i et rædsomt Slud- og Stormveier fulgte min tilbedte Pige fra Præstens hyggelige, fredsomme Bolig til det Hjem, der siden hiin tredje Juledag endmere var blevet hende et Helvede, hvor den onde Aand Aurora uophørlig pinte og fristede denne rene Sjæl, glemte vi paa engang Storm Slud og den hele Verden, omfavnede og tilsvore hinanden evig ubrødelig Troskab, ja da Uveiret atter mindede os om Verden og dens Kummer, om de Hindringer der ligesom uoverstigelige Bjerge allerede laa optaarnede for os paa vor Lykkes Vei, da gjentog jeg min formastelige Eed, og tilføiede, at om end Stormens Hyl varslede, at jeg i denne hellige Stund havde indviet mig til en stedsevarende Kamp, en Kamp

mod Alverdens Storme og Alhelvedes Rænker, min Kjærlighed skulde ei overvindes. At jeg for Besiddelsen af den Pige, som nu hvilede ved mit Hjerte, vilde sønderrive ethvert hindrende Baand, trodse Skjæbnens, Menneskenes og alle Elementers forenede Raseri.

Jeg følte, hvorledes en Gysen gennemfoer Pigens i mine Arme hvilende Legeme, og hun udbrod med grædende Stemme: "Gud i Himlen! beskjærm vor Kjærlighed; skulle vi end, som nu, kæmpe os gennem Livet mod Storm og Uveir, giv os da, o Gud! i Naade Kraft til den svære Kamp, og vi ville ikke ophøre at prise dig! Ifølge din vise Styrelse stod jeg saa ene og forladt i verden, o Fader, forlad Du mig ikke. Velsign i Naade denne vore Hjerters Pagt, hvortil Du alene er Vidne. Beskjærm denne Mand, til hvem mit Hjerte med Tillid har klynget sig paa hans farefulde Bane. Lad vor Pagt ikke stedse savne hans Frænders Velsignelse og lad mine Kjæres Blik hvile paa den fra Himlen med Velbehag. Lad dit Ansigt stedse lyse over os og giv os din Fred!" – "Amen!" tilføiede jeg med rørt Hjerte. Hun slyngede sine Arme om min Hals og græd en Stund høit, hvorpaa hun sagde: "Lad os i Jesu Navn gaae fremad som vi bør. Gud har vor Bøn, i hans almægtige Haand hviler vor Skjæbne!" Ved Herregaardens Port skiltes vi, og med lettet Sind og en fast Villie gik jeg hjem.

Men hvorlænge var Adam i Paradis? To Dage efter hiin stormfulde Aften, som efterlod en stille Fred i mit Hjerte, kaldte et Bud mig ufortøvet til Præstegaarden. Ikke anende noget Godt, ilede jeg derud og blev af Datteren leveret et af min elskede til denne stilet Brev, hvori hun meddeelte hende, at der paa Herregaarden var udøvet et betydeligt og høist ubegribeligt Tyverie; "der savnes nemlig" skrev hun, "foruden Auroras kostbare Smykker, en stor Deel Sølvtøi, Linned og Dækketøi. Jeg veed ikke, skrev hun fremdeles "at forklare mig Sammenhængen med dette Tyverie, thi der sees intet Sted Spor af Vold eller Opbrud, og Nøglerne komme aldrig i Andres end Herskabets Hænder, og tænk Dig, kjære Veninde! Aurora er slet nok til, sikkert imod sin egen Overbeviisning, at benytte denne Omstændighed som tilstrækkelig Grund til en Beskyldning imod mig. Jeg skulde have begaaet en saa syndig, saa skrækkelig Udaad? Er det tænkeligt er det muligt, at den sorteste Ondskab skulde kunne feire over Sandhed og Retfærdighed? Ak! Jeg følte mig saa lykkelig; hvor er nu min Lykke mit Haab? Gud være mig Synder naadig!"

Vi saae alle heri Auroras ugudelige Hævn, men Ingen vidste Raad mod en saadan Helvedplan. Man maatte med Magt holde mig tilbage. Jeg vilde hen til den elskede ulykkelige Pige, jeg vilde rive hende ud af Ondskabens Væv, hvormed man omspandt hende, vilde knuse Øglen og dens hele Slægt og med Glæde blive et Offer for dens dræbende Gift. Man maatte holde Vagt over mig den paafølgende Nat, indtil endelig Præsten, som ellers aldrig indlod sig med os, men tilbragte Tiden i sit Studerekammer, naar ikke Embedspligter kaldte ham andetsteds, vidste ved Guds Ords hellige Kraft at gjøre mit Hjerte modtageligt for Trøst, at gjenopvække dets Tillid til en almægtig og alviis Styrelse og om end ikke ganske at dæmpe, saa dog nogenlunde at berolige det til Vanvid grændsende Oprør, som brusede i min Sjæl.

Jeg gik den næste Dag ikke hjem, men da det lakkede ad Aften gik jeg til Herregaarden. I dens Nærhed holdt jeg mig skjult, indtil det blev aldeles mørkt, da listede jeg mig derind; enhver Krog var mig jo bekjendt, og saaledes naaede jeg uden at blive seet af Nogen, min Piges Værelse hvilket nu var hendes Fængsel, da det var hende, som en i saa høi Grad mistænkt Person, strengt paalagt, ikke at forlade det før Retfærdighedens Tjenere afhentede hende til at lide Straf for sin Misgjerning. Den Arme! Hun skjælvede ved Synet af mig. Frygt og Mistvivl bragte hende en Afmagt nær. Jeg tog hende i mine Arme, søgte at berolige hende, forsikrede hende om min uforanderlige Kjærlighed og min faste Tro paa hendes Retskaffenhed; jeg lovede hende Bistand, uden at tænke over, hvorledes jeg vilde kunne yde den.

Som vi saaledes sagte samtalede, hørte vi Nogen liste sig op ad Trappen og nærme sig Døren. Vi bleve forskrækkede, men jeg fattede mig øieblikkelig og skjulte mig bag hendes Seng. Her blev jeg Vidne til en høist besynderlig, uventet Scene, og fik tillige et Begreb om en Person, hvem jeg i det Følgende ofte vil komme til at omtale. Der bankedes sagte paa Døren. Jeg ventede ikke mindre end i den Indtrædende at see Aurora. Jeg kunde nemlig oversee Størstedelen af Værelset uden selv at blive seet. Maaskee deelte min Elskede min Formodning; med vaklende Fjed gik hun til Døren, og da hun aabnede den, indtraadte den Uting af en Dreng, som jeg efter min Faders Løfte skulde danne til Sømand.

"Er det Dig, Jursig?" sagde Pigen forundret, "Hvad vil Du hos mig?"

"Hoho!" svarede han og fordreiede sit mørkebrune Ansigt paa en høist modbydelig, man kunde sige: hexe- eller spøgelsesagtig Maade, "jeg vil frelse hende fra Haien, Skjøn Jomfru!"

"Hvad er det Du nu snakker igjen?" sagde atter Pigen; "Du veed, Jursig, jeg kan ikke lide det Sprog. Hvad er det Du vil?"

"Kan hun lide mig, skjønn Jomfru?" spurgte Drengen med et uhyggeligt Grin.

"Jeg troer ofte at have givet Dig Beviis herpaa," svarede hun, "naar Du ved Dine Kunster og stundom meget uartige Spilopper har havt alle de andre Folk paa Nakken af Dig."

"hoho! Vi skulle nok nappe dem!" tog han atter til Orde; "ja Haien hente mig! Har hun ikke ofte taget sig af Tater-Jursig; nu kan Jursig gjengjælde hende det: jeg har seet Tyvekosterne."

"Hvorledes?" raabte hun; "hvor ere de?"

"Ja, hør nu, skjønn Jomfru! Noget for Noget; hvad giver hun mig? Dog, det er sandt, jeg bør først betale min Gjæld til hende. Haien har skjult hele Kraien i et Skab bag sin Seng."

"Hvem?" sagde Pigen.

"Hvem! Hvem!" raabte han, "den onde Hai med de deilige Skæl, hvem uden Aurora ville gjøre sligt?"

"Men hvorledes kom du til hendes Sovekammer og til Skabet?" spurgte hun.

"Hoho! Vi skulle nok nappe dem," svarede han; "jeg har, Haien hente mig! Aldrig seet hverken Sovekammeret eller Skabet; jeg har læst mig til det i en gammel Bog."

"Gaa, Jursig! Du veed, jeg lider ikke at høre om Dit Kogleri; gaa nu Din Vej, Jursig!"

"Hoho! Tater-Jursig skal gaae, men hans Kogleri redder skjønn Jomfruen fra" Her gjorde han en Bevægelse, som naar man spinder paa en Rok. "Naar Haien vil bide hende, skjønn Jomfru, saa kald blot paa Tater-Jursig. Hoho! Der er, Haien hente mig! Noget Feil paa Færde, hvad det saa end er; men vi skulle nok nappe dem! Godnat, skjønn Jomfru!" Dermed gik han, overladende os til vor ved hans Fortælling i høieste Grad vakte Forundring og Forbauelse.

"Hvad i Herrens Navn er dog dette for et Væsen?" spurgte jeg, før jeg endnu var kommen frem af mit Skjul; men jeg maatte, uden at erholde noget Svar, igjen skyndsomst dukke ned bag Sengen, thi vi hørte de samme lette Fjed vende tilbage paa Gangen, og Jursig stod snart atter for Pigen og med sin sædvanlige Indledning: "Hoho!" begyndte han igjen, "Hoho! Skjønn Jomfru! Haien hente mig! Føler jeg tydeligt, at her er Ugler i Mosen, og skjøndt det, jeg nys aabenbarede hende, og som skal tjene hende til Frelse, ikke er mere, end hvad jeg længe har været hende skyldig, saa skader det jo ikke, at vi benytte den gode Leilighed, medens vi have den, og tale lidt om Fremtiden. Seer hun, skjønn Jomfru, hun er det eneste Menneske, som Jursig har kjær; nei, sin Moder har Jursig ogsaa kjær; men dette er noget Andet... Hør nu! ... Jursig har en Moder, hun er endnu mere brun, end Jursig selv; men blandt sit Folk, langt, langt herfra, kaldtes hun Skjønnhedens Dronning; hun kaldtes ogsaa den Viseste blandt det vise Folk; men Jursigs Moder var ligesom Jursig selv, ogsaa hun elskede et hvidt Ansigt, men dette tilhørte en Skurk. Hun, den Viseste, begik i sin Kjærlighed, i sin Tillid til den hvide Mand en Feil, Skam og Hævn drev hende bort, og hendes Stamme saae aldrig "Skjønnhedens Dronning" mere. Jursigs Moder kan spinde saa fiin en Traad.... Siig, Skjønn Jomfru! Skal Jursigs Moder spinde en Traad, en fiin Traad, stærk og jevn, til Herrens og hele Familiens Hals? Hoho! Ogsaa den deilige Auroras Hals. Jursigs Moder kan tillave kostelige Salver; hun vil salve skjønn Jomfruen og sin Jursig, at vi faae Arveret, og bygge og boe her paa vor Gaard, og Jursig vil være saa god og saa usigelig lykkelig. Se, skjønn Jomfru! ... Her fremtog han fra sin Barm en lille, af et broget Kaart udskaaren Figur, hvilken han kyssede med Varme. "Naar Jursig trækker i denne Traad, da vil Moderen staae for ham før Hanegal; kun én Ting kan Jursigs Moder ikke tilveiebringe, nemlig en Sæbe, hvormed mit Ansigt kan tvættes saa hvidt som hendes, skjønn Jomfru! Naturen er Mesternes Mester; men god vil jeg være og usigelig lykkelig! ... Gaa nu til Sengs, skjønn Jomfru, tænk over stakkels Jursigs Ord og giv ham i Morgen Svar. Jursig vil ikke sove, han vil vaage, at Ugler og Haier ikke skulle faae Magt. Godnat, skjønn Jomfru!"

Maalløs af Forundring og Rædsel vedblev Pigen at stirre hen mod Døren, hvorigjennem Jursig var forsvunden, og skjøndt ogsaa jeg i Særdeleshed ved hans sidste Besøg, følte mig paa en uhyggelig Maade overrasket, saa fandt jeg dog tillige noget saa Pudseerligt i hans originale Kjærlighedserklæring til min Brud, at jeg uvilkaarlig maatte udbryde med undertrykt Latter: "Guds Død! Der har jeg jo en Rival."

"Ja," svarede Pigen langsomt, "alle Ulykker styrte over os."

"Da vil jeg dog haabe," gjensvarede jeg, "at denne fortryllede Prinds ikke skulde være mig farlig?"

"Jo," sagde hun; "endskjøndt jeg ikke troer paa hans Kunster, saa veed jeg dog, at han er et i høi Grad ondt og farligt Menneske, som paa mange endog ubegribelige Maader veed at tage Hævn over dem, han faaer Noget imod, og vi bør saaledes, med Hensyn til ham, være yderst varsomme."

Det var nu saa sildigt paa Aftenen, at jeg maatte befale min Pige Gud i Vold, og see til at slippe bort før Gaardens Porte bleve lukkede.

Da jeg den næste Aften atter hemmeligt besøgte hende, fandt jeg hende i en høist fortvivlet Tilstand. Dommeren, hvis Komme en Upasselighed hidtil havde forhindret, havde nu været paa Gaarden for at optage Forhør i Anledning af Tyveriet. Ikke blot i Bevidstheden om sin Uskyldighed, men end mere tryg derved, at hun, stolende paa Rigtigheden af Jursigs Udsagn, troede sig istand til at afsløre Ondskaben, traadte hun uden egentlig Frygt frem for denne Embedsmand, om hvem Rygtet sagde, at han solgte Retten til den Høistbydende, hvilket Rygte ingenlunde modsagdes af hans Adfærd i denne Sag.

Allerede det Hyæneblik, som han ved hendes Indtrædelse kastede paa hende, det solgte og fordømte Offer, tilintetgjorde hendes Frygtløshed, og da han nu med tordnende Stemme bød hende, uden Omsvøb at tilstaae den Brøde, hvorom hun allerede ved de indhentede soleklare Beviser uimodsigelig var overbeviist, saa at han kun for Formens Skyld, der fordrer Forbryderens egen Tilstaaelse, afholdt dette Forhør, da knustes hende ringe Mod aldeles, og med bævende Stemme fremførte hun, at det Bortkomne skulde findes i et hende aldeles ubekjendt Skab bag ved Jomfru Auroras Seng, og at hun saaledes haabede at frikjendes for en Udaad, som hun aldrig havde tænkt paa, eller var istand til at udføre.

Den tilstedeværende Aurora studsede. Hendes Fader saae paa hende og udbrød med Dødens Bleghed paa sit Ansigt: Min Gud! hvad er dog dette?" Men hans datter var snart fattet, et djævelsk Smil foer over det skønne Ansigt og vidnede om, at den onde Aand havde ingivet hende, hvad hun havde at gjøre. "Det vil vise sig," sagde hun, reiste sig og gik, fulgt af Dommeren, til det betegnede Sted. Hendes Fader vilde ligeledes følge; men han mægtede ikke at reise sig fra Stolen, han slog sine Hænder for sit Ansigt og det var iøensynligt, at han leed under en indre Kamp.

Triumpherende vendte Aurora om faa Øieblikke tilbage med Dommeren, som delende hendes Helvedsfryd udbrød; "Sagen har sin Rigtighed, Tilstaaelsen stemmer fuldkommen; Forhøret er sluttet. I Tyvehullet vil der levnes denne Forbryderske Tid til Anger, indtil Dommen skjenker hende et andet Logement til Bod, hvor hun vil finde passende Selskab."

"Tillad, Hr. Dommer!" fremstønnede Herremanden af et beklemt Bryst, "Tillad at Pigen træder af."

"Stokmand," raabte Dommeren og tilføiede, da den hidkaldte Tjener aabnede Døren, "tag denne Forbryderske under streng Bevogtning. Om en Time spænder han for."

Pigen blev nu ført ud, og vidste følgelig ikke, hvad der videre foregik derinde. Men da Herremanden noget efter fulgte Dommeren til Vogns, tiltalede denne hende saalunde: "Paa hendes Huusbondes Forbøn og Forestilling bliver hendes Sag henlagt indtil videre, og hun forbliver i sin Tjeneste. Men læg vel Mærke til hvad jeg nu siger hende, nemlig; at den allermindste Skygge af Forseelse, af hvilken som helst Natur og af hvad Navn nævnes kan, er for hende et sikkert Leidebrev til Spindehuset.

"Hr. Dommer!" skreg hun i sin Hjerterangst, "her er en uhyre Misforstaaelse. Jursig har sagt mig, hvor Sagerne vare gjemte, af hvem, det veed Gud, som randsager Menneskets Hjerter!"

"Hvem Fanden er Jursig? Aha ... En Medskyldig!"

"Nei," tog Herremanden Ordet; "Jursig, Hr. Dommer, er en stakkels fjollet Dreng."

"Rigtig!" afbrød Dommeren ham igjen; jeg mindes den Fjollede, som pleier Omgang med onde Aander! Jo længere jo bedre; hun omgaaes saaledes ogsaa med Spaadom, min Dukke! Ja ja! Det kan saa sandt jeg er en ærlig Mand og Dommer, frie hende fra Spindehuset og føre hende paa Baalet, naar Sagen bliver rigtig behandlet. Imidlertid, jeg har jo hendes frivillige Tilstaaelse saavel om Tyveriet som om Spaamanden, og stol hun derpaa, at hvad jeg skrev, det skrev jeg, som han sagde Pilatus!" Hermed kjørte denne Retfærdighedens og Uskyldighedens Kæmpe og Forsvarer, i hvem vor Ven Hummer kunde have fundet et værdigt Maal for sine giftige Pile, ud af Gaarden.

Pigen varetog nu igjen sine Forretninger; men hvormegen Krænkelse maatte hun ikke hvert Øieblik udholde af den uforsonlige og i sin Hævn umættelige Aurora, og hvor let kunde ikke en uforsætlig Feil indløbe, i Særdeleshed for et Menneske, der ved en saadan Behandling som den, der var bleven denne

ulykkelige Skabning til Deel, næsten var berøvet al Sands og Samling. Hun var ikke mere som forhen Husets nøgler betroet; hvilken Krænkelser laa ikke allerede heri for et ærekyært Hjerte, som ikke var sig mindste brøde bevidst? Hertil den bestandige Frygt for hvad end værre den meest ondsksfulde Qvindesjæl kunde finde for Godt at udruge.

Al denne sin Nød og Jammer udøste den arme Pige i min Barm og endte med: "hvor er det mig muligt at udholde disse Qvaler, indtil Voldermæsse Fardag?"

Jeg bad hende bevare sin Tillid til Gud, hvis Hjælp sikkerlig ikke vilde udeblive og hvad jeg ellers kunde fremføre til hendes Trøst og Beroligelse.

Det blev hende heller ikke mere tilladt at besøge Præstens Familie; som det hed, ifølge Dommerens udtrykkelige Forbud. Jeg maatte altsaa for at see og tale med hende saa ofte som muligt stjæle mig til hendes Kammer. Saaledes traf det sig ogsaa, da jeg efter nogen Tids Forløb tilbragte en Aften hos hende, at vi til vor, isærdeleshed hendes, store Forskrækkelse, hørte Gaardens Port, usædvanlig tidlig at blive lukket. Der var nu intet andet for, end at jeg maatte overnatte hos min Glut og før Dag see til at smutte bort. Vi lyttede nogen Tid i Angst og taus Forventning, indtil vi, da Alt vedblev at være stille og roligt, fortsatte vor glædetomme Samtale, hvortil vi ikke savnede Stof. Det lakkede ad Midnat, da vi hørte flere Mennesker komme op ad Trappen og nærme sig Døren. Nu betoges ogsaa jeg af stor Angst ved Tanken om hvad Pigens Rygte vilde komme til at lide i Tilfælde af, at jeg paa denne Tid blev fundet i hendes Værelse. Jeg søgte hurtigt mit Skjul bag Sengen. Denne Gang var det ikke Jursigs sagte Banken paa Døren; haart lød Slagene, og en Stemme lød: "Luk op!" Den arme pige aabnede, og Aurora, hendes Fader og tvende Karle traadte ind.

"Undskyld," sagde Aurora spydigt, i det hun lod sit Blik overfare det lille Værelse; "vi komme for at erfare, hvad Selskab hendes Kydskhed tillader hende at have paa denne Tid!" hermed traadte hun hen mod Sengen. Overbevist om, at vi vare røbede, reiste jeg mig og traadte rask Furiens imøde, i det jeg harmfuld udbrød: "Vov ikke Aurora, i min Nærværelse at krænke denne Pige eller" "Ih! See, Hr Anders," afbrød hun mig, men veeg dog tilbage for mig, hvorpaa Faderen traadte beskyttende frem for hende, sigende: "Deres øieblikkelige Stilling burde afholde fra al Byden og Trudsel; jeg har at befale i dette mit Huus, og jeg tilsværger Dem, at den Godhed og, som jeg seer, utidige Skaansel, som jeg har udviist imod denne uværdige Skabning – her tydede han hen paa min Elskede, - fra dette Øieblik af er aldeles ophørt. Mit Huses Ære og Sikkerhed og min Pligt mod min paa det ømfindtligste fornærmede Datter, byder mig det, og ved Himlen, endnu i denne Nat vil jeg udøve en Hævn, om hvis Retfærdighed jeg ikke længer nærer mindste Tvivl. Hun, denne Skjændige, skal, saa sandt jeg lever, før Dagen gryer sidde der, hvor hendes Tilbedere vanskeligt vil komme til at gjøre hende deres Opvartning.! – "Stille" bød han med barsk Stemme, da jeg gjorde Tegn til at ville afbryde ham. "Hvad Dem angaaer, da er vel i Deres Alder et saadant Eventyr tilgiveligt, og med Hensyn hertil, saavel som til mit gamle Venskabsforhold til Deres Fader, tillader jeg Dem at tilbringe Resten af Natten i mit Huus, ifald det maatte behage Dem."

"Nei," raabte jeg, "jeg vil forlade dette rædsomme Huus, saafremt det ellers er mig tilladt. Med en Forbandelse vil jeg forlade det, for aldrig mere at betræde det, med mindre det skulde skee, for at tage en i Sandhed fortjent og jeg tør sige, for Gud retfærdig Hævn. Men først vil jeg sige Dem, at denne Pige, som De tillader i Deres Huus saa skjændigt saa himmelraabende at blive mishandlet, er min Brud. At hun er reen for enhver Brøde og kun et Offer for Deres nedrige Datters Rænker, denne ugudelige Qvinde, for hvem selv De, hendes Fader, slavisk, og sikkert imod Deres bedre Følelser, bøier Dem. Men vogt Dem, thi der er en ubestikkelig Dommer i Himmelen, som seer og hævner den lidende Uskyld."

"Er Deres Taalmodighed og ømme Overbærelse ikke snart udtømt?" spurgte den skamløse Qvinde sin Fader.

"Luk denne Forrykte ud," saaledes henvendte han sig til en af de som stumme Vidner tilstedeværende Karle.

"Ja," tilføjede Datteren, "og slip Hundene løse, at de kunne ledsage en saadan slukøret Gjæst."

Uden videre at værdige disse Mennesker noget Svar, gik jeg hen til min ulykkelige af Angst og Kummer tilintetgjorte Pige, som laa knælende i et Hjørne af Værelset, jeg trykkede hende til mit Hjerte og

bød hende at haabe paa Gud, hvorpaa jeg bortfjernede mig med Karlen, som efter at have yttret Adskilligt om den gode Huusjomfrue og den onde Aurora, lukkede mig ud.

Som jeg nu kæmpende med min bittre Smerte, som især Tanken om min elskede Piges Lidelse, fremkaldte i mit Hjerte, vandrede fremad, uden at vide hvorhen, eller hvad jeg skulde gjøre til hendes Redning, snart saa rasende som en glubende Tiger, der tørster efter Blod, ja jeg havde øieblikke, i hvilke jeg følte mig istand til at myrde og med mine Hænder sønderslide denne Slange af en Qvinde, snart igjen saa nedtrykt, saa raadvild og villieløs, som et hjælpeløst Barn, blev jeg paa Veien indhentet af tre Ryttere hvoraf den ene, i det de fore mig forbi, standsede sin Hest, og nævnede mig ved Navn. Det var Præstens viltre Søn, som red hjem fra et muntert Lag paa en anden Herregaard. De tvende andre vare ligeledes Cavallerie-Officierer og skulde til Aarhus.

Min Ven begyndte strax med sin sædvanlige Lystighed, hvortil min natlige Vandring fra det Sted, hvor min Elskede boede, i hans Tanker gav ham gyldig Anledning. Men med faa Ord bragte jeg hans Overgivenhed til at forstumme, i det jeg i Korthed gjorde ham bekendt med hvad der saa centnertungt tyngede mit Hjerte. Han kaldte de Andre, som vare noget forude, tilbage, og efter at have spurgt mig, om jeg vel vilde give mig og min Sag i hans Hænder og herpaa erholdt mit Ja, gav han dem et overfladisk Begreb om denne Sags Sammenhæng, og en Plan var snart lagt af disse forvovne af Viin og Sværm ophidsede Krabater.

I en nærliggende Skov, hvorigjennem Veien førte til Dommeren og Thinghuset gjorde vi Holdt. Her spurgte min Ven mig, om jeg vel vidste et sikkert Gjemmested for Pigen, naar de i denne Nat lagde hende i mine Arme. "De kan jo siden" – sagde han videre, - "lettelig tage hende ombord, naar De gjør den første Tour og føre hende til Kjøbenhavn eller hvorhen De selv vil."

Jeg grundede i nogen Tid og det randt mig i Sinde, at en ung Matros, som fra Dreng af havde faret med Hjorten, beboede med sin gamle Moder et ensomt Huus ved Søen, en Miilsvei paa den anden Side af Aarhus, og gav derpaa min Ven et "Ja nok," til Svar paa hans Spørgsmaal.

"Vel vel! Saa er jo Alt i Orden," sagde han videre "blot vi nu havde Fingre paa Glutten."

Hestene bleve førte afsides i Skoven og bundne, derpaa leirede vi os bag nogle Buske ved Veien. Her fortalte min Ven mig, at det Gildelag som de i Aften havde bivaanet, var foranstaltet i Anledning af at han og de to andre Herrer tilligemed den Mand, hvis Gjæster de havde været, tidlig i Morgen samlede skulle tiltræde Reisen til deres Esqvadron, da deres Orlov til i Julen at besøge deres Slægtninge nu var udløben. "Dette Eventyr," lagde han til, "kunde aldrig komme mere beleiligt. Men jeg fordrer af Dem som Gjengjeld for vor Assistance, at De saa længe som de endnu forbliver i Aarhus, promte hver fjortende Dag giver mig nøiagtig Rapport.... "Men see der!" raabte han pludselig, "nu er det rigtigt, jeg var nær ved at tro, at den tydske Hallunk vilde have holdt os for Narre!"

Vi saae nu Alle i Retningen af Herregaarden et Lygteskin bevæge sig hen imod os. Vi lyttede nogen Tid i spændt Forventning, indtil en af de fremmede Officierer med sagte Stemme udbrød: "Hvad Satan er det for et fortrav, jeg seer? Om jeg ikke feiler, er Fyren endog bevæbnet." Vi bleve nu alle vaer et Væsen, der skred hen imod os, men pludselig forandrede Retningen af sin Gang, og forsvandt bag nogle andre Buske. Det var ikke saa aldeles mørkt, at jeg jo i denne Person tydelig kunde gjenkjende Jursig med en Bøsse under Armen, og havde jeg endnu næret mindste Tvivl i denne Henseende, saa maatte den have veget, da jeg, idet han skred os tæt forbi, hørte hans "Ho ho! Vi skulle nok nappe dem."

Jeg meddeelte de Andre min Opdagelse med den Bemærkning, at vor Foretagende, ved denne Knægt, uden Tvivl ville blive røbet. "Skal ingen Fare have," forsikkrede en af Officiererne, "lad kun Hovedcorpset opmarschere og Slaget begynde, da skal min Ridepidsk snart berøve ham baade Syn og Hørelse. Desuden kjender han ikke os, og De bliver her ved Bagagen. Byttet er Deres; men Laurbærene overlader De til os."

Imidlertid var det ventede Tog kommet os ganske nær. Det bestod af en Mand, som gik foran med Lygten, efter ham kom den arme Fange og endelig sluttedes Toget af tvende med Knipler bevæbnede Mænd. Vi kunde høre dem tale.

"Jeg syntes, jeg hørte Noget," sagde Manden med Lygten med ængstelig Røst.

"Gid vi blot vare igjennem den forbandede Skov," gjenmælede en af de Andre.

Mine Medforbundne havde reist sig, og stode rede til at bryde frem. Da lød et Skud fra det Krat, hvori vi havde seet Jursig forsvinde. Intet Glimt ledsagede Skudet, men vi hørte flere Skrig; Anføreren styrtede ovenpaa sin Lygte, sprang igjen hurtigt op og tumlede med de mest gennemtrængende Smertensskrig efter sine Staldbrodre, som allerede havde søgt Frelse i deres Beens Hurtighed over Grøfter og Agre. "Hoho!" lød det nu fra Krattet, og Jursig stod hos den stakkels Pige, som laa bevidstløs paa Veien.

Med et Skraal fore mine Allierede frem, og medens den Ene bar Pigen hen til mig, løste den Anden sit givne Ord, idet han eftertrykkeligt bearbejdede den arme Tater-Jursig med Ridepidsken vel et Par Bøsseskuds Afstand bort fra Stedet.

"Nu, hurtig, min Ven!" sagde den brave Præstesøn, idet han førte sin Hest frem for mig og trak Ridedækket op mod dens Hals; jeg skal lave det saa godt som muligt. Til Hest! Til Hest!"

Pigen var nogenlunde kommet til sig selv under mine Kjærtegn. Et Øieblik, og jeg sad paa Hesten med min Pige foran mig. "Farvel! Farvel!" raabte de tre vakkre Mænd. Jeg trykkede taknemmelig deres Hænder, og rask gik det ad velbekjendte Biveie udenom Byen til Fiskerhytten ved Søen, og før Dag stod allerede Præstens Ridehest, som Sønnen, for at skaane sin egen til den længere Reise, havde benyttet, ved sin krybbe.

Vaaren, som jeg nu med fordoblet Længsel saae imøde, indfandt sig. Paa mindre end tvende Uger var Søen fri for Iis, og "Hjorten" var det første Fartøj, som lagde til for at lade. Min Fader talte ikkun da til mig, naar Omstændighederne gjorde det uundgaaeligt. En Dag, han saaledes havde tildeelt mig Ordre angaaende Reisen og Ladningens Omsætning i Kjøbenhavn, spurgte jeg, ikke uden Frygt for at paadrage mig et bidende Svar, om det, med Hensyn til den omtalte Dreng, skulde blive ved Bestemmelsen.

"For denne Reise kan det ikke skee," svarede han med mørkt Aasyn. "Han er jo ad Helvede til forsvunden med Tøiten."

Det gjorde mig smertelig ondt, at Omstændighederne ikke tillode mig, ved hans Bryst at aabenbare mit Hjertes Hemmelighed, berigtige hans Vildfarelse og endelig modtage hans Tilgivelse. Jeg maatte vende mig bort med en Taare i Øiet.

At min Fader ikke var den eneste, som nærrede denne feilagtige Formodning, derom overbevistes jeg, da jeg Aftenen før min Afreise gik ud for at tage Afsked med den gode Præstefamilie. Jeg kom nemlig paa Veien til at følges med en Mand, som boede i samme By, og var almindelig bekjendt under det Navn Martin Trompeter; han var af Fødsel en Bøhmer, men havde tjent her i Landet ved Cavalleriet. Hans Næringsvei var fornemmelig at spille Violin, for øvrigt var han Uhrmager, Bøssesmed, Dyrslæge, kort sagt: en Tusindkunstner og klog Mand, hos hvem man i alle mulige Tilfælde kunde hente Raad. Som følge af sin Klogskab og de mangfoldige forskjellige Forhold, han stod i til hele Egnens Befolkning, vidste han stedse Besked om Alt. Smaat og Stort, hvad som foregik i flere Miles Omfang, og da han var den Mand som, naar noget manglede i en Historie, selv kunde udfylde Hullet, saa var han, som udtømmelig Nyhedskræmmer, gjerne overalt velkommen. Med denne Mand kom jeg som sagt, til at følges, og det varede, som man vel kan tænke sig, ikke længe, før vi havde fat paa Tildragelsen med den forsvundne Huusjomfru fra Herregaarden. "Ja, en gruelig Historie," sagde han, "der ligger nu den elendige Karl, som Tater-Jursig skjød i Benene; der har min Salighed været Snoge-Ister i Løbet, jeg veed Besked om Sligt. Der er intet Hul, men fuldt af blaa Pletter saa tykke, som Smørfjerdinger. Men Tater-Jursig har ogsaa havt en haard Nød at knække, for han fik den Onde med i Spillet. Hans Skaaning, som, mellem os sagt, et Par Dage efter var i Skoven for at stjæle, saae Jursig med opsvulmet og blodigt Ansigt, rende og gebærde sig som en Besat. Naa, og det arme Pigebarn! Hendes fader, den brave, skikkelige Mand, skulde nu see op af sin Grav, og see, hvad Brøndsætterten saae, forleden Dag, han var henne ved Heden hos sin Moster. Han saae baade hende og Jursig og Taterkjærtingen i en Trup af Kjæltringfolket, Rakkerne, som de kaldes. Ja, Moderen, hun lærer ham mere end sit Fadervor, hvad han ikke allerede kan."

"Hvilken Moder?" afbrød jeg den Geskjæftige.

"Ih, paa min Sjæl!" fortsatte han, "drengets Moder! Kjender De maaske ikke den gamle Historie? Ingen kan bedre end jeg fortælle den, derpaa kan jeg rolig bande, og om saa skulde være, række min Hals. Det er nu vel en halv Snees Aar siden. Skiftingen kunde være omtrent otte Aar gammel, da denne Satans Taterkjærting - jeg kjender nok det Kram fra mit Hjemms store Skove, - denne Zigeunerinde en Dag kom trækkende med Drengen her til Byen; Kjæften gik paa hende, men disse Jyder, ikke een forstod et Ord.

Saa viste man hende dog ind til mig. Hun forlangte Mad, det fik hun, og saa proppede hun i Lundsens, som om hun ikke havde faaet Æde i et heelt Aar. Siden spurgte hun om en Mand, Vorherre kjendte ham. Men hør nu: i det samme kommer Herremanden ridende forbi; Qvinden saae ud, og Fanden tog hende ud af Døren. Som en Tigerkat foer hun op ad Hesten og klamrede sig fast i Manden. Bleg som Døden søgte han at rive Utysket af sig, og løftede Pidsken; men Gud fri os vel, saa hun skreg, og hvad for Ord der kom af hende. Jeg siger ingen Ting, for det har jeg lovet ham, og han har betalt mig honet for at tie. Men jeg glemmer aldrig, hvad jeg hørte. Nogle andre Byfolk stod og gabede og forstode ikke et Ord, men jeg forstod baade Tyv, Mordbrænder, Forfører, Bedrager, Landløber – og alt hvad Knæblen kunde ramse op. Drengen havde ogsaa indfundet sig, og om ham holdt hun ligeledes en lang Præken. Endelig tog Herremanden dem Begge ind med sig i Præstegaarden. Siden kom Kjærlingen alene ud; hun vilde ikke tale med mig, men jeg var lidt nysgjerrig, og fulgte efter Herren ned i Kroen, og der saae jeg, hvad ingen Andre saae: Sølv og Guld i Mængde havde han maattet punge ud med; han laante det af Præsten, skal jeg sige os. Saa gik hun da sin Vei og gav sig senere i Lag med Rakkerne. Herremanden beholdt Kjøteren, for, som hun sagde: "Ingen var nærmere pligtig at forsørge ham."

Denne Historie var nu ude, og jeg skyndte mig at blive denne utrættelige Snakker qvit, før han tog fat paa en ny. Jeg forsvandt hurtigt bag Præstens Laage, hvorved vi allerede en Stund havde staaet. Nu havde jeg altsaa Tag i denne Hemmelighed, som Præsten havde i Gjemme for Herremanden.

Familien modtog mig som sædvanligt, med Venlighed. Datteren gav mig et Brev at besørge til en Veninde, som var gift med en Landsbypræst i Nærheden af Kjøbenhavn. Ved Afskeden modtog jeg af hele Familien de varmeste Ønsker for min og min Elskedes fremtidige Vel.

Næste Morgen gik "Hjorten" for god Bør fra Aarhus, og da den var i Nærheden af Matrosens Hytte, gik Jollen til Land og bragte mig den kjæreste Passageer, som jeg nogensinde fik inden Borde, og Reisen fortsattes lykkeligt og med Glæde.

Ankommen til Kjøbenhavn, gik jeg, saasnart Forretningerne tillode det, ud til Præstedatterens Veninde med Brevet; Byen hedder Gjentofte, herligt beliggende ved en skjøn Indsøe, en Miil fra Hovedstaden.

Hun og hendes Mand læste Brevet i Forening, hvorpaa han greb min Haand og sagde: "De, min Herre, og endnu en Person anbefales os i dette Brev paa det Varmeste, i det Tilfælde, at De skulde søge Raad, Hjelp eller Tilflugt hos os. Gjerne vilde jeg, især for at see min Kones øjensynlige Nysgjerrighed tilfredsstillet, spørge Dem, hvo denne ene Person er; men det vilde være at fordre endog et stort Offer af Dem, uden i ringeste Maade at have erhvervet mig Ret dertil. Altsaa, uden videre: vort Huus er, som vore Hjerter, stedse aabent for Enhver, der anbefales os af denne, af min Kone ofte omtalte, kjære Pige."

Aldeles indtagen af saa herlige Hjerter, aabenbarede jeg øieblikkelig Alt, hvad som laa mig paa Hjertet. "Spænd hurtig for!" raabte Præsten ud i Gaarden, og om faa Øieblikke rullede Præstekonen og jeg til Staden og afhentede min Pige, som følte sig usigelig lykkelig ved at blive optaget i dette venlige Asyl. Efter at være kommen tilbage, kjørte vi endnu samme Eftermiddag til Gyllenlunds Skov, dette Kjøbenhavnernes herlige Forlystelsessted, hvorhen den unge Vaar havde lokket mange Mennesker. Da jeg her, ud paa Aftenen forlod mit kjære Selskab for at tage til Staden, hvor min Nærværelse næste Morgen var Nødvendig, bade Præsten og hans Kone mig, saa ofte som Tiden under mit Ophold her vilde tillade det, at besøge Dem og medtage min Broder, der, som jeg havde fortalt Dem, var indviet i Hemmeligheden.

At jeg ikke forsømte at gjøre Brug af denne Tilladelse, er jo en Selvfølge. Min Broder nød samme gjæstfrie og venlige Modtagelse, og paalagdes, naar jeg var bortreist, fremdeles ret flittigt at besøge min Brud og dem.

Mine Forretninger vare snart tilendebragte i Kjøbenhavn, og inderlig tilfreds styrede jeg "Hjorten" i god Behold og med fuld Last til Hjemstedet, hvor min Fader ikke kunde undlade, skjøndt paa sin i den senere Tid antagne Maade, at tilkjendegive mig sin Tilfredshed med min første Reise som Skibsfører.

Da "Hjorten" atter indtog Ladning, for at gaae til Kjøbenhavn, indfandt Jursig sig, og jeg skylder Sandheden at bevidne, at jeg i ham fandt et med overordentlig Fatteevne og skarp Forstand begavet Menneske. Enhver Gjerning, som kun én Gang blev ham viist, udførte han fremdeles paa det Bedste; derhos var han ufortrøden i Arbeide og Strabadser, uforsagt og rolig naar Farer truede. Disse især for en Sømand herlige Egenskaber maatte have erhvervet ham Alles Agtelse og Kjærlighed, uagtet hans

modbydelige Ydre, dersom ikke et Overmaal af Ondskab havde været fremherskende hos ham. Dette gjorde ham forhadet, medens hans Hang til Spaadom og andre Sortekunster, som han i enhver ledig Stund befattede sig med, gjorde, at Enhver undveg ham med Afskye og Rædsel, saameget mere, som det ikke var sjældent, hvad enten som Følge af særdeles Anelseskraft eller han virkelig var begavet med andre naturlige Evner, at hans Forudsigelser nøiagtigen indtraf. Saaledes vil jeg til eksempel her fortælle et Tilfælde, som skete omtrent et Aar senere. Jeg laa færdig til at afgaae fra Bergen, da Styrmanden sagde til Jursig: "men Dreng, Du har jo glemt at afhente Dine nye Støvler, som Skipperen har bestilt til Dig!"

"Dem kan jeg jo hente en anden Dag" svarede Jursig.

"Rider Fanden Dig?" tog Styrmanden atter til Orde, "nu lette vi jo Anker. En anden Dag vilde Du faae langt at vade efter Støvlerne. Skynd Dig i Land; det er jo et Øiebliks Sag!"

"Hoho!" sagde nu Drengen, med sit uhyggelige Ansigt, der mindede mig om hans Kjærlighedserklæring der hjemme; "lad Skomageren have Tid. Naar "Hjorten" har rendet Hornene af sig, vender han, Haien hente mig, nok om igjen."

"Hold Mund, eller jeg skal garve Din Ryg, saa Du skal tro Dig forhexet indtil Marv og Been," raabte den gamle Styrmand, opbragt.

"I Spillet Gutter," befalede jeg i det samme. Ankeret slap Grunden, Seilene heisedes og stolt gik "Hjorten" hjem efter. Men hvad skete? To Dage efter kom vi med en Nødmast tilbage til Bergen. En voldsom Storm havde om Natten knækket "Hjortens" Horn.

Vi ville lade Jursigs Spaamandskab, staae ved sit Værd. Hvormangen en høist mærkelig Drøm, hvor mangen en besynderlig Anelse see vi ikke stundom, hvor utrolig det end syntes, paa det Nøiagtigste at gaae i Opfyldelse. Men dette kan jeg paastaae, og jeg mener allerede at have fremført og vil i det Følgende af min Historie komme til at fremføre, flere og tydelige Beviser for, at Jursigs Spaadomskraft undertiden ikke rækkede ret mange Kabbælængder.

Naa, som sagt, "Hjorten" indtog atter Ladning i Aarhus og gik til Kjøbenhavn, hvorfra jeg kun havde en Miil til min Hjertenskjær, og saaledes gik det fremdeles hid og hen, den hele Sommer. Hen i Høsten begyndte vi at grue for den sig nærmende Vinter, som paa længere Tid vilde holde os adskildte. Præstekonen forstod vor Nød og gjættede vore Tanker. Hun og jeg forenedes om at overtale den gode Præstemand og han viede mig og min Pige i den lille Landsbykirke,

Saa ofte jeg i senere Tider, stundom med svære Sorger i mit Hjerte passerede Veien mellem Kjøbenhavn og Lyngby, da smilede Kirken stedse venligt til mig over den lille Søe, hvor Svanerne svømme mellem de høie Rør, kjære Minder fremstillede sig for min Sjæl. Hjertet blev let ved Tanken om, at gjennem de mørke Sorgens Skyer over min Livsvandring, havde dog ogsaa stundom et Glædens Solglimt trængt sig. Jeg tænkte videre efter, og fandt, at jeg havde Himlen at takke for meget; mange sande og store Glæder havde Kjærlighed og Venskab beredet mig.

Vi vare nu Mand og Kone, hvo vare lykkeligere end vi? Endnu før Vinteren leiede jeg en lille Bolig for os i Kjøbenhavn. Vi kjøbte os det nødvendige Huusgeraad og Bohave, heriblandt en Vugge, som Fremtiden allerede lovede os Brug for. Endelig skilte den slemme Vinter os for lang Tid, saa at vi kun ved Pennen kunde fortælle hinanden om vor Kjærlighed og alle de Smaating som denne lægger Menneskene paa Hjertet. Min Broder, som fra det første Øieblik havde fattet den oprigtige Godhed for det kjære Væsen, besøgte hende og var hende til megen Hjælp under min Fraværelse.

Den næste Sommer kom og gik som den forrige, kun med den Forskjel, at jeg ofte foer paa Norge og andre Steder saa at jeg sjældnere var der, hvor jeg helst vilde være. Imidlertid traf det sig dog saa heldigt, at vor Førstefødte var saa skikkelig at komme til Verden paa en Tid, da Fader var tilstede. Det var en rask dreng, denne Nummer Et i den store Række, hvormed Herren fremdeles velsignede vort Ægteskab. Han fik ikke længe Lov til at være ene Barn, thi i Løbet af det næste Aar fik han, paa en Gang, baade en Broder og en Søster, og saaledes voxede Flokken. Et Barn hvert Aar, det vil sige, naar der ikke kom To ad Gangen, hvilket indtraf et Par Gange.

Paa den Tid, da min kjære Kone følte sig anden Gang svanger, det var ved Midsommerstid, spadserede jeg en Søndag med hende paa Volden. Vi kom forbi et Sted, hvor en stor Deel Mennesker vare forsamlede, jeg mindes ikke Anledningen, eller rettere, vi bekymrede os vel ikke derom, men fortsatte roligt vor Gang. Da hørte vi ud fra Klyngen et os velbekjendt "Hoho". Min Kone blev saa heftigt angreben af

Skræk, at jeg næsten maatte bære hende ind i et nærliggende Møllerhuus. Da hun endelig kom sig saa vidt, at vi turde begive os derfra igjen, var Folkemængden forsvunden, dog forekom det mig, som saae jeg i nogen Afstand Jursigs brune Ansigt kige frem ved et Træ. Min Kones Sinds- og Legemstilstand lod hende ikke see dette, og vi ankom endelig til vor Bolig. Først seent om Aftenen forlod jeg hende og gik ombord, thi hos mig havde disse Anelser, hvorom jeg førhen har talt, indfundet sig. Jeg siger en Anelse, thi jeg vil ikke, som Jursig, hedde en Spaamand.

Paa "Hjorten" fandt jeg en paafaldende Uorden; alle Mand vare i Bevægelse, og paa mit Spørgsmaal, hvad dette havde at betyde paa denne sildige Tid, meddeelte man mig, at der i Lasten havde været udbrudt Ild og at man nylig var bleven færdig med Slukningen, samt at en Deel af den indtagne Ladning var bleven bedærvet, deels ved Ilden, deels ogsaa ved Vand, som man havde været nødsaget til at kaste ned. Jeg tog den gamle Ærøboe ned i Kahytten og spurgte ham, hvad Tid Jursig var kommen ombord, og hvorledes han havde forholdt sig ved Ilden og dens Slukning.

"Drengen kom tidlig ombord," svarede han, "og viste sig ved Ilden som sædvanlig rap."

Jeg besluttede at tilbringe Natten ombord, hvorvel jeg vidste, at jeg derved forøgede min Kones Uro. Vi bragte nu, saavidt muligt, Alt i Orden og begave os derpaa til Hvile. Men jeg havde ingen Ro, mine Tanker vare snart hos min Kone, hvem min Udeblivelse sikkert foraarsagede mangehaande foruroligende Formodninger, snart tænkte jeg paa den Mulkt og Tiltale, som jeg ikke vilde kunne undgaae formedelst den inde i Havnen paa Skibet opkomne Ild. Endelig grundede jeg over, om ikke Jursigs noksom bekjendte Ondskab, som følge af den Opdagelse, han igaar havde gjort, skulde have udruget denne afskyelige Hævn. Sove kunde jeg aldeles ikke; det syntes mig bestandig, som færdedes Nogen i Skibet. Flere Gange stod jeg op, uden at opdage Noget; endelig forekom det mig, da jeg i Morgenstunden kom op paa Dækket, som om Skibet laa dybere end det burde ligge; jeg saae efter og fandt, at Vandet stod en Fod op i Lasten. Hurtig kaldte jeg Folkene op, og greb imidlertid til Pumpen. Nu behøvede ingen Spaadomskraft for at udfinde, at den sorteste Ondskab var Stifter af det Hele. Pumpen var spoleret, og først seent lykkedes det, ved mine og Folkenes forenede Anstrængelser, efter at have bragt Pumpen i brugbar Stand, at redde Skibet fra at synke, hvilket øiensynlig havde været Hensigten, thi vi fandt i den ene Side en betydelig, med stor Møje anbragt Læk. Jursig var og blev forsvunden af Skibet.

At Fortjenesten for denne Reise gik tabt, er en Selvfølge. Denne Omstændighed medtog baade Tid og Penge. Dog var det ikke, som Erfaringen senere udviste, Grunden til min Faders i høi Grad forøgede Vrede og haarde Adfærd imod mig ved min endelige Hjemkomst. Han vilde nemlig ikke see eller tale med mig. Igjennem en Contoirbetjent meddeelte vi hinanden det uundgaaeligt Nødvendige og det var mig derfor ret kjært, at han hastede usædvanlig med atter at faae Hjorten paa Fart.

Jeg erkyndigede mig hos min nu stedse sorgfulde Moder, om der fra Tydskefamiliens Side skulde være opspundet noget Nyt. Hun vidste intet undtagen at Jursig en Dag, kort før min Hjemkomst, havde været paa Gaarden. For øvrigt var Byen, som altid, fuld af skandaleuse og tildeels urimelige Krøniker om disse Folk. Min Moder klagede meget over Faders vedvarende ordknapppe og uvenlige Væsen.

Endelig var jeg atter seilfærdig og ventede kun min Faders Ordre og Bestemmelse. Den kom – ja – den kom som en knusende Torden, og søndersled mit arme Hjerter. Han lod mig kalde til sig, en bekjendt Retsperson sad hos ham ved et Bord. Denne lod mig træde nærmere.

"Jeg kunde vel, unge Mand," sagde han, "paa Embedsvegne, have nogle Spørgsmaal at forelægge Dem, angaaende Deres Forhold til et vist Fruentimmer, om hvem Rygtet veed Adskilligt at sige." – Her afbrødes han pludseligt af min Fader, ved følgende med barsk Stemme udtalt Ord:

"Om denne Gjenstand skal i mit Huus aldrig være Tale, hvad Deres Embedspligt i saa Henseende byder, det foretage De paa behørigt Sted. Jeg ønsker den Sag, hvorfor De er hidkaldt, paa det Hurtigste foretaget og tilendebragt!"

Ganske forbauset fremlagde nu Embedsmanden for mig nogle Documenter og gjorde mig bekjendt med deres Indhold. Dette bestod i intet mindre, end at jeg af min Fader modtog til Arv og Eie Jagten "Hjorten" kaldet, med dens Inventarium, staaende og løbende Redskaber, Alt i den Stand, hvori det for Tiden befandtes, tilligemed den i bemeldte Jagt nys indtagne Ladning, imod at jeg her i behørig Form og i Vitterlighedsvidners Overværelse, gav Afkald paa videre Ret til i Fremtiden, naar mine Forældre ved Døden afgik, med Paastand paa Arvelod eller nogen som helst Fordring paa deres Efterladenskab at fremkomme,

og dernæst forpligtede mig til, aldrig, saa længe min Fader levede, at betræde min Fødeby Aarhus uden hans udtrykkelige Opfordring.

Sønderknust i mit hele Væsen kastede jeg mig for min Faders Fødder, bad ham med Taarer om Tilgivelse og om Tilbagekaldelse af en saa frygtelig Bestemmelse. Jeg tilføiede, at jeg gjerne fattig og uden Hjælp vilde erhverve mit Brød blandt Fremmede, naar jeg kun maatte gjenerholde min faders Kjærlighed. Jeg tilstod at have forseet mig, ved at handle imod hans Villie; "men" raabte jeg med fortvivlet Røst, "til Din Forbandelse, min Fader, har jeg dertil være Gud mit Vidne, ikke gjort mig fortjent, og den formaaer jeg ikke at bære!"

"Gjør som jeg fordrer og jeg forbander Dig ikke," sagde han, og jeg saae en velsignende Bevægelse af hans Haand over mit Hoved. Synlig rørt forlod han hurtig Værelset.

Forunderligen styrket og husvalet i mit Indre stod jeg op og opfyldte Alt, hvad man fordrede af mig, modtog derpaa nogle af Papirerne og tumlede som en Beruset bort. Paa Gangen fandt jeg min Moder høit grædende og trykkede hende til mit Bryst. "Siig mig, min Søn," sagde hun, "er det sandt, at du er givt?" "Ja, Moder," svarede jeg, "med den bedste, den ædlest og kjærligste Kone. Sig min Fader," tilføiede jeg, "at min Søn allerede bærer hans Navn." "Guds Velsignelse over Dig og Dine," udbrød hun begejstret. "Tydskerne ville ødelægge os, det seer jeg grant," fortsatte hun med sagte Stemme; "ja, de ville lægge os i Graven. De ere ikke gode. Men Guds Fred være med Dig, min Søn; lev vel, vi ses hisset!" Endnu en Gang omfavne jeg den kjære Moder og en Time derefter styrede den forviste Søn fra det kjære Fødehjem.

I trede lange Aar hvilede nu Sorgen tungt og nagende paa mit Hjerte, og min arme Kone leed med mig. I Førstningen søgte jeg at skjule min Kummer for hende, men snart fattede hun Sammenhængen og forøgede endog, skjøndt Gud veed, imod sin Villie, mine Lidelser derved at hun, uden ganske at kunne dølgge det for mig, gjorde sig de bittreste Bebrejdelser, da hun ansaae sig alene som Aarsag til al min Qval.

Vi tæredes Begge hen. Jeg savnede den fornødne Kraft og Lyst til Virksomhed; jeg foer vel, men Intet vilde lykkes for mig, og Udbyttet blev følgelig stedse kun ringe. Jeg skyede Menneskene og i Særdeleshed Alt hvad som mindede mig om mit Fædrenehjem. Kun min Broder vedblev jeg, næst efter min Kone og mine Børn, at have inderlig kjær. De Breve, som han modtog fra Hjemmet, bare alt mere og mere Præget af vor Faders mørke og nedtrykte Sindsstemning. Aldrig omtaltes jeg med et ord, uagtet min Broder nogle Gange, trods Faders Forbud, havde vovet en eller anden tilfældig Ytring, mig og mit Forhold betræffende. Dog endelig, takket være det himmelske Forsyn, maatte ogsaa denne Sorgens mørke Himmel svinde, saa at en Glædens Solstraale atter fandt Veien til vore, til Vederqvægelse i høi Grad trængende, Hjerter.

Min Broder, som lykkelig havde bestaaet sine Examina, fik et lidet Præstekald, ikkun fire Mile fra vor Fødeby. Han havde bestandig søgt at trøste os med den Forsikkring, at naar han kom hjem, Alt da skulde blive godt, og han holdt sit Ord som en ærlig Broder, den gode Søren. Ikke meget over en Maaned var hengaaet siden hans Afreise fra Kjøbenhavn, da jeg erholdt et af min Fader egenhændigt men med stor Ordknaphed affattet Brev. O Jubel! Han vilde see mig!

Min Broder underrettede mig paa samme Tid om, at Alt vilde gaae godt. Ligeledes meddeelte han mig, at vor Moder var meget syg og sengeliggende. Han paalagde mig at medtage min Kone og idetmindste min ældste Søn; vi havde alt nu tvende Sønner og en Datter. Endeligen bød han mig at være belavet paa at erfare en høist paafaldende og sørgelig Forandring i vore Forældres Huus, en Følge af at deres Formue, formedelst Faders indviklede Forhold til Tydskeren, var aldeles ødelagt. "Hvad i øvrigt Tydskeren og hans Familie angaaer," saa sluttede Brevet, "da ville Eders Hjerter gyse ved at erfare den Skjæbne, der som et Lyn har rammet og tilintetgjort dem Alle.

Skyndsomst tiltraadte jeg med min Kone og vor ældste Søn Reisen over Land. Ved Ankomsten til Aarhus lod jeg Kone og Barn tilbage paa Gjæstgiverstedet, medens jeg alene begav mig til mine Forældres Huus, og allerede før jeg naaede dette, saae jeg Spor af den foregaaede, af min Broder omtalte, Forandring. Min Faders Tømmerplads var forvandlet til en Have, som et høit, tjæret Plankeværk ganske adskilte fra den øvrige Grund, hvoraf jeg sluttede, at den maatte være solgt. Det store Kornmagasin var indrettet til Familieboliger. Endelig betraadte jeg med høit bankende Hjerte min Forældres Dørtærskel;

en søvrig Dreng sad i Boden i god Mag paa en tom Fjerding. Ingen Kjøber generede ham og der saaes næsten heller ikke Noget omkring ham, hvormed han skulde kunne tilfredsstille Nogen. Han gjorde et Par Øine, da jeg spurgte om hans Principal var i Contoiret, ret som om jeg havde talt om et Conseil eller et Hoftheater. "Her er intet Cantor," sagde han, og nu opdagede jeg, at ikke engang Contoirdøren existerede mere, den var nemlig tilmuret. Jeg gik nu til Dagligstuen, aabnede Døren og saae til min bestandig voxende Forundring her lutter fremmede Ansigter. En Mand spurgte, hvad der var til Tjeneste, og af ham erfoer jeg endelig, at han havde leiet Boutiken og et Par Værelser af min Fader, samt at mine Forældre nu beboede den Leilighed i Baghuset, som forhen, da de holdt Kreaturer, blev benyttet til Høloft. Endeligen fandt jeg denne tarvelige Bolig.

"Tak fordi Du kommer," sagde min Fader, hvem disse tvende Aar havde gjort til en krumbøiet og udtæret Olding, skjøndt han endnu var i sin bedste Manddomsalder. "Din Moder længes efter Dig?"

"Tør jeg da ikke haabe," spurgte jeg, "at ogsaa Faderhjertet nærede en Længsel efter mit Komme?" Derpaa greb jeg hans Haand, som jeg med Inderlighed trykkede til mine Læber.

"Din Moder er meget syg," sagde han atter, og førte mig til Sovekammeret og frem for Sengen.

"Takket være Du, o Gud," udbrød min Moder med mat Stemme, idet hendes af Lidelser og Kummer næsten ukjendelige Træk forsøgte paa at frembringe et Smil, hvilket vist ikke i lang Tid var gaaet over dem. "Saa kan jeg da døe rolig," fortsatte hun; "thi min Bøn er hørt, jeg har seet begge mine kjære Børn, seet den forlorne Søn ved sin Faders Haand."

Jeg veed ikke, hvilken Følelse der i dette Øieblik bevægede min Fader til at tage sin Haand af min. Han forlod Værelset.

"Kjære, gode Moder," sagde jeg og kyssede hendes Haand, "De maa ikke døe, Deres Børn bede til Gud, han skjenke Dem Helbred, at vi ret længe maa glædes og volde Dem Glæde."

"Ak," svarede hun, "hvortil det? Dog, een Glæde vilde jeg gjerne opleve, nemlig Synet af Din Kone og Dine Børn."

"Dette kan øieblikkeligt skee," raabte jeg, inderlig glad, "min Kone og min ældste Søn ere her i Byen og vente kun paa Tilladelse til at kaste sig for mine kjære Forældres Fødder."

"Hvad! Din Kone her," raabte min Fader barsk og traadte ind ad Døren fra det andet Værelset. "Naa, i Guds Navn! Krænkelser og Ydmygelse er jo bleven min Lod. Lad hende komme." Dette tilføjede han med sagtere Stemme, skjøndt der i denne som i hans Ord laae megen Bitterhed.

"Aldrig, min Fader," sagde jeg, "vilde hun være istand til at krænke Nogen, og det er saa langt fra, at hendes Sjæl nærer en Tanke, som kunde krænke mine Forældre, at hun gjerne offrede sit Liv for at takkes dem; Gud veed, hvorledes det stedse nagede og undergravede hendes Sundhed, hendes Sjæls Fred, og forbittrede hende hver Time, at hun ansaae sig som Aarsagen til det Forhold, der fandt Sted mellem mine Forældre og mig! Gud veed, hun dealte trolig mine Lidelser!"

"Sæt ogsaa," tog min Fader med større Sindighed Ordet, "sæt ogsaa, at det er som Du siger, og Du maa saa meget mere indrømme, at jeg ikke uden den største Ydmygelse kan skue et Menneske, et meget ædelt Menneske, mod hvem jeg har handlet saa grusomt; jeg veed det, jeg har handlet grusomt imod Dig, mit eget Kjød og Blod. Jeg er ikke blot overbeviist om Din Kones Uskyldighed i alt det, som den sorteste Nedrighed paalagde hende, dette er retsligt undersøgt og beviist. Jeg er overbeviist om, at Dit Øie saae skarpere end mit, eller Kjærlighedens Instinet ledede Dig fra det Onde til det Gode. Jeg er overbeviist om, at den Ulykke, som ved hin tydske Familie ødelæggende og uventet styrtede over mig, vilde, naar min Plan med Dig var lykkedes efter Ønske, have havt endnu skrækkeligere Følger. Kort sagt, jeg er overbeviist om, at alle mine Overbeviisninger fælde en og samme Dom over mig, og ingen menneskelig Tænkraft er istand til at udfinde et Ord, der kunde tjene mig som Skygge af Undskyldning. Hvad jeg har lidt og lider er Ret; men jeg er meget ulykkelig over, at jeg, som kunde gjøre saa meget Ondt, slet intet Godt mægter at gjøre. Jeg er saa ulykkelig, at jeg for mit Barn maa aflægge et Skriftemaal som dette. O! jeg er en Skjændsel for alle Fædre!"

Hans Stemme var steget efterhaanden som han talede. Heftige **Følelser** kæmpede i hans **Bryst. Fortvivlelse** malede sig i hans lidende **Træk** og hans Fornuft var øiensynlig nær ved at bukke under for Vanvid.

Jeg søgte at indgyde ham Trøst og Beroligelse. Jeg bad ham, ikke at glemme, at Menneskers Skjæbne ligger i en usynlig Haand, ikke glemme, at hans umistænksomme Godtroenhed, misbrugt af Andre, var Aarsagen til hans Ruin. Jeg forsikkrede ham, at under den Kummer, som hans Vrede havde forvoldt mig og min Kone, havde vi dog aldrig noget Øieblik kunnet tabe af Sigte, at hans Plan havde været bygget paa reen Faderkjærlighed og dennes Omsorg for mit Vel. At vi havde følt, hvor tungt, hvor sørgeligt det maatte være, at see sit Hjertes gode Hensigter miskjendte og aabenbart modarbeidede, at see sig af sit eget Barn ført bag Lyset. Jeg maa have havt det Held, at finde Veien til hans Hjerte. Han lagde sit Ansigt i sine Hænder og græd bitterligt. Endelig reiste han sit Hoved, saae mig med et forklaret Smil ind i Øiet og sagde med en Stemme, som længe havde været ham fremmed: "Hent din Kone og Dit Barn, min Søn, de skulle være mig velkomne! - - -"

Faa Øieblikke efter bragte jeg min Kone og mit Barn. Min Moder reiste sig med megen Anstrengelse i Sengen og drog min Kone til sit Bryst, ligeledes maatte Drengen løftes op til hende. Hun kjærtegnede og velsignede os Alle, forsikkrende, at hun nu følte stor Lindring i sine Lidelser. Glæden oplivede de slappede Træk i hendes Ansigt, Glæden, som var bleven hende saa ukjendt, gav hende Haab om Helbred og Lyst til Livet. Min Fader traadte ind og da min Hustru vilde kysse hans Haand, drog ogsaa han hende til sit Hjerte. "Vi," sagde han, "have en stor Regning at afgjøre, mit Barn! Gud hjælpe mig saa sandt. Og Du," henvendte han sig, uden at afvente min Kones Svar, til Drengen, "hvad hedder Du?" "Jeg hedder som min Bedstefader," svarede Drengen.

"Herrens Fred hvile over Eder Alle," lod min Broders Røst bag ved os. Han var ubemærket traadt ind i Værelset. "Han lade Eders Hjerter forenes i Kjærlighed! Velkommen min kjære Broder! Velkommen min elskelige Søster, og Du, Pøde af den oprigtige Kjærlighed! Være Alle velkomne i Herrens Navn!" Han tog alle Tilstedeværende i Haand, spurgte derpaa til sin lidende Moders Befindende, ligesom og til vore i Kjøbenhavn efterladte Børn, og Enhver følte sig vist i dette Øieblik besjælet af en inderlig Kjærlighed, en Saligheds Fryd, saa levende, som det dødelige Hjerte er i Stand til at føle den.

Min Broder blev hos os indtil næste Dag. Ved Afskeden sagde han til mig; "Et nyt Liv er draget ind her, som vil kalde den forviste Glæde tilbage til dette i saa lang Tid Sorgen viede Huus."

Mine Forældre fik med hver Time min Kone mere kjær. Moder begyndte at tale om at forlade Leiet. Fader var mild og venlig og lod gjerne sin lille Navne ride paa sit Knæ. Alt sandede min Broders Ord; Glæden begyndte virkelig at tilsmile Ruinerne af denne forud den travle Virksomheds Bolig. Jeg havde, for ikke at lade Tiden til Erhverv alt for længe uafbenyttet, saavel som fordi vore tre Børn under vor Fraværelse vare anbetroede til Fremmede, tænkt, at fuldende den hele Reise i en Tid af otte til ti Dage. Disse vare alt længe forbi, da jeg begyndte at tale om at vende tilbage til Kjøbenhavn, men nu jamrede min Moder over, at hun skulde miste den kjærlige Pleie, som allerede havde lagt Grunden til hendes Helbredelse, forsikkrende, at det vilde være hendes visse Død; hun vilde ikke kunde udholde at see det gamle, traurige Forhold vende tilbage. Min Fader var af den samme Mening. "Disse lyse, velsignede Øieblikke," sagde han, "vilde da kun have tjent til at gjøre Mørket end mere utaaeligt." "Desuden," sagde han fremdeles, "havde der endnu ikke været Tid til den store Regnings Afgjørelse mellem ham og min Kone, og endelig var det hans Mening, at vi lige saa vel kunde boe i Aarhus som i Kjøbenhavn, og naar vi ikke indvilligede heri, da var Forsoningsacten som et Document uden Segl og Underskrift. Et Par smaae Værelser vilde snart kunne indrettes for os af de forhenværende Karlekamre. Vi indvilligede, jeg reiste alene til Kjøbenhavn, og det syntes som kneisede "Hjorten" stoltere, da den kort derpaa sprang over Bølgerne og med Børn og Borde, Senge og Skabe, Kaffekjedler og Potter, nærmede sig sit gamle Hjem.

Istedetfor nu at give en Beskrivelse over, hvorledes disse hjembragte Sager bleve rangerede, saa at hver Ting fik sit Sted, hvorledes Rollingerne stødiede, o. s. v., vil jeg af de Brudstykker, som jeg hist og her samlede af Tydskefamiliens Begivenheder, søge at sammensætte et Slags Heelt; vel vil jeg ved dette Arbejde komme til at savne Martin Spillemands Geni til at udfylde Hullerne, men Alle ere ikke lige begavede og man maa tage tiltakke med Historien som den kan blive. Min Fader vilde nødig tale om denne Affaire, og jeg vilde nødigt paaføre ham smertelige Erindringer. Hos Præstefamilien i Landsbyen var Intet at hente,

Præsten var død, hans Kone havde taget Ophold hos sin gode Datter, der var givet med en Embedsmand i Fyen, - og af Sønnerne opholdt sig ingen i vor Egn. Følgelig maatte jeg af den mangfoldige Bysnak udpille det Lidet, som havde en Smule Rimelighed for sig, og dette var Følgende:

Alle skandaløse Rygter om denne Tydskefamilie forbleve, hvor levende de end vare, dog paa en Maade døde og magtesløse, saalænge Familiens Ven, den gamle Dommer, levede. Der gik et Par Gange Rygte om, at Jomfru Aurora befandt sig i velsignede Omstændigheder; hvad dette blev til vidste Ingen, men man syntes, at det, efter den Tings sædvanlige Gang, dog skulde blive til Noget. Gud maatte vide det; (hun var ikke forlovet, ellers kunde man dog i det mindste have tænkt sig, hvorfra det var kommen, men for dog at faae Noget ud,) man sagde, at hun havde den gamle Dommer selv til Ven, og en Ven kan som man veed, gjøre meget. Endelig døde denne Ven. Hans Eftermand maa have været en snurrig Fyr; thi han vilde ikke være den skjønnne, den rige Auroras Ven. Tvertimod rodede han op i Gammelt og Nyt, og det begyndte snart at see broget ud for den Skjønnne. Han fik tilsidst rigtig Tag i hende og mange Ting bleve dragne for Lyset, blandt Andet, at hendes strenge tre Skridts Afstand fra Tyendet var imod enkelte Individuer af den mandlige Deel bleven overskredet. Hun overbevistes om flere Barnefødsler i Dølgemaal, og hun kunde, efter Tilstaaelsen herom, ei engang give en saa fyldestgjørende Oplysning, at den kunde fri hende for Mistanken om Barnemord, og, jeg siger det sandelig ikke med nogen Glæde, hun dømtes til Spindehuset for Livstid.

Faderen var strax i Begyndelsen indlemmet i den mod Datteren anlagte Sag, hvad enten det var som Medvider i hendes Brøde, eller, som Nogle meente, paa Grund af, at han ikke kunde legitimere sin Datters Fødsel. Andre vilde endog vide, at Datteren af Ondskab og for ikke at være ene i Sølen havde røbet sine Forældres tidligere Vandel og Misgjerninger. Faderen blev fængslet. Moderen, som i lang Tid havde været svagelig, døde pludselig af et Slagflod, en Følge af disse Skjæbnens voldsomme Tordenslag. Manden blev senere transporteret til Bremen, som skal have været Skuepladsen for hans Forbrydelser og hvorfra man fordrede ham udleveret til Afstraffelse. Han skal nemlig som en ung Lykkeridder være kommen til Bremen og der have gjort Bekjendtskab med en Søn af et meget rigt Handelshuus. Denne var i høi Grad opbragt paa sin Fader, fordi han som Enkemand havde givet sig med en ung og meget skjønn, men fattig Pige. Denne Søn blev snart saa fortrolig med Lykkeridderen, at han betroede denne, at han rugede over en Hævnplan imod sin Fader og hans Huus. Dog var denne Plan endnu ikke fuldkommen realiseret i hans Hoved. Han trængte til en Raadgiver, og til denne Post var Ingen bedre skikket, end vor Lykkeridder. Denne bragte snart Planen til Modenhed. De skulde oppebie en gunstig Leilighed, naar Sønnen vidste, at Faderen havde betydelige Summer pr. Kasse, og da i Forening bestjæle ham, i Forening tage Veien til den nye Verden, og der, i uadskillelig Forening, nyde Livet og glædes over deres vel lykkede Skurkestreg. Imidlertid faldt det dette Mønster af en Søn ind, til Betingelserne for sin Hævn at føie sin Families Vanære. Hans Ven og Staldbroder skulde forføre hans Stedmoder, og først saaledes kryddret vilde han kalde sit Værk vellykket. Vennen blev indført i Huset og Skjændselsdaaden lykkedes fuldkomment. Dog spillede Lidenskab her en slem Streg i den nedrige Søns Regning; den unge, forførte Kone hængte med sit varme Hjertes og den første Kjærligheds hele Magt ved ham, som havde ført hende fra Dydens Vei. Hun kunde ikke mere udholde Synet af den Mand, med hvem hun, blændet af hans glimrende Stilling og store Formue, uden at ane den vaagnende Kjærligheds Fordringer, havde knyttet den hellige Ægteskabspagt. Hun følte i sin Mands Nærværelse sin Brødes Vægt i den Grad tyngte paa sit Hjerte, at hun tydeligt indsaae Umuligheden i at den kunde forblive skjult. Hun bønfuldt Forføreren om Redning, og han følte sig ikke kold nok til, hvad han tidligere havde tænkt sig som saa let en Sag, at støde hende fra sig med Spot og Haan og fryde sig ved sit Offers sønderlidte Hjertes Qualer. Det, han havde begyndt med kold, beregnet Ondskab, havde grebet hans Hjerte og antændt Kjærlighedens Flamme deri. Han angrede sin slette Gjerning og ønskede den ugjort, ønskede sig i rolig Besiddelse af dette, af Kjærlighed til ham Alt opoffrende Væsen. Han maatte uvilkaarlig gyse ved Tanken om sin Brøde og dens Følger; han maatte hade sig selv og det Menneske, som havde indgivet ham sin Helvedsplan, blev ham aldeles utaaleligt. Men hvad skulde han gribe til? Noget maatte han gjøre, og det snart. Han kunde ikke udholde Synet af den Yndiges Taarer. Han leed for sin Brøde. Da styrtede den unaturlige Søn jublende ind til ham. Faderen havde den Dag modtaget uhyre Summer; de fornødne Nøgler vare for længst anskaffede og Accord var sluttet med en paa Rheden liggende Capitain, som vilde lette Anker strax efter Midnat. "Alt er beredt!" raabte han og omfavnede med vild Heftighed sin

formeentlige Ven. "Men," tilføjede han, "Du maa udføre Grebet, jeg føler en forbandet dum Ængstelse blot ved Tanken derom; jeg tager ombord betimeligt og venter Dig der med Længsel."

Om en senere lille Udskeielse af Tydskepapa kunde muligen Taterqvinden, som slængte ham Jursig paa Halsen, fortælle os Noget. Men hvor er hun?

At jeg paa Grund af den Maade, hvorpaa jeg indsamlede de Stumper, hvoraf jeg har sammensat Tydskefolkenes Historie, fik mindst at vide af hvad der nærmest angik mig, nemlig om min Faders Forhold til denne Familie og de deraf flydende miserable Følger, er let at tænke. Ingen vilde falde paa at fortælle mig, hvad man jo maatte antage, at jeg vidste, og jeg fandt det underligt, at spørge Fremmede om Ting, hvorom Ingen bedre end min Fader kunde underrette mig; og havde end ikke denne Tilbageholdenhed paa begge Sider fundet Sted, saa vilde en anden tilstedeværende og meget gyldig Grund have forebygget enhver tilforladelig Meddelelse, den nemlig, at Ingen vidste Noget om dette Punkt. Dog, Noget fik jeg Tid efter anden fat i, og deraf uddrog jeg Følgende:

Paa den Tid, da jeg var kommen hjem efter Chinareisen, kom Tydskeren en Dag og overgav min Fader Beviset for, at han, Tydskeren, i et bekjendt Handelshuus i Lübeck havde deponeret en meget betydelig Summa, hvilken han havde bestemt sin Datter til Medgivt. "De seer, min Ven," sagde han, "at jeg i dette som i Alt har fulgt min egen Methode, idet jeg har deponeret Pengene i Deres Navn. Disse skulle jo dog, om Alt gaaer efter Ønske, om føie Tid tilhøre Deres Familie. Min fader, hvem Vanen i saa lang Tid havde gjort fortrolig med det Hemmelighedsfulde i enhver af denne Mands Foretagender, undrede sig ikke i den Grad som enhver Anden vilde have gjort. Formodentlig har vel desuden Tydskeren en Gang meddeelt ham en eller anden opdigtet Historie, hvorved hans hemmelighedsfulde Adfærd retfærdiggjordes. Om min Faders Tilbud til Tydskerens Sikkerhed i ethvert Tilfælde at give ham Forskrivning paa en lignende Sum, vilde han Intet høre. Dog senere, da han slog Alarm i Anledning af den med Matrosconfect fyldte Kurv, som jeg hiin tredje Juledag skjænkede hans Datter, modtog han en saadan Forskrivning, og da denne under hans ulykkelige Sag, da al hans Eiendom gjordes i Penge, kom for Dagen, saa blev min Fader naturligviis affordret Beløbet. Han greb det eneste Middel og tilbød en Anvisning paa Handelshuset i Lübeck. Men forinden Vedkommende kunde indlade sig herpaa, vilde man først verificere sig hos dette Huus. Man skrev og fik til Svar, at Huset Dags Dato havde erklæret sig fallit. Nu maatte min stakkels Fader, gjøre Udvei for Penge. Til sit Tabs Forøgelse ilede han mere end fornødent gjordes; thi det lod sig jo tænke, at mange af deres i Forening udførte og stedse for Tydskerens Vedkommende beslørede Foretagender kunde under en saa mislig Sag saare antage et mistænkeligt og for min Fader farligt Udseende. Han har selv fortalt mig, at han den Gang nærede stor Frygt for, endmere at blive indviklet i denne fameuse Sag, hvortil deres bekjendte lange Venskabsforhold alene kunde have afgivet tilstrækkelig Anledning.

Saaledes kommen til nøiere Kundskab om denne Sag, paatrængte sig mig den sørgelige Overbeviisning, at jeg selv, skjøndt ubevidst, mere havde fremkaldt den for min Fader saa ulykkelige Catastrophe, end Tydskeren, ligesom ogsaa min Faders Paastand, naar Sagen en enkelt Gang af ham berørtes, at om end Ulykken unægtelig var en Følge af hans Forhold til Tydskeren, stod Manden dog, forsaavidt deres Mellemværende angik, stedse som en brav Mand og oprigtig Ven for hans Tanke, endelig blev mig begribelig, og jeg kan endnu ikke omtale denne saa frygteligt brødebetyngede Mand, uden at en Medlidenhedsfølelse rører sig i mit Hjerte.

De tvende af Karlekamrene for mig og Mine indrettede Værelser vare færdige. Vuggen, som vi endnu et Par Maaneder kunde undvære, var sat paa Loftet. Alt var i Orden, med Undtagelse af min Moders forhaabede Helbred, som ikke vilde vende tilbage i dette af Sjæls- og Legemssmerter alt for meget medtagne Væsen. Kun et halvt Aar nød hun den Lykke, hvorpaa hun satte en saa høi Priis og for hvilken hun i sin Dødsstund inderligen takkede Gud. Vi sørgede Alle meget ved hendes Bortgang. Min Fader fik derimod Tid til at opgjøre sit store Regnskab med min Kone. I sexten Aar var hun hans Glæde; ingen Fader kunde elske sit Barn høiere end han elskede hende og hun gjorde sig fortjent til hans Kjærlighed. Ogsaa ved hans Grav fløde vore oprigtige Taarer.

Det Lidet, som han eiede, tilfaldt min Broder; det opveiede ingenlunde, hvad jeg for længst havde modtaget: desuagtet paastod han, at det skulde deles imellem os, og da jeg paa ingen Maade vilde modtage Noget, saa udsatte han mere end Halvdelen for min Kone, i Tilfælde af, at hun skulde blive Enke.

Gud lønne Dig for Din Godhed og din Kjærlighed, Du gode Broder Søren! Du, hun og mange Kjære have alt længe ventet mig hist oppe!

Efter min Faders Død vedblev jeg i nogle Aar at beboe den lille Leilighed og "Hjorten" ernærede os, skjøndt vi nu vare blevne saa Mange, at Fortjenesten neppe vilde strække til. Desuden indtraf af og til smaae Uheld, som stundom gjorde mig det høist besværligt at tilveiebringe det Fornødne. Saaledes blev jeg engang i en stormfuld Nat, paa en Reise fra England, overseilet af en engelsk Brig i Nordsøen, hvorved "Hjorten" leed en Deel. Dog, den engelske Capitain var en meget vakker Mand; han tog os ikke alene paa Slæbetouget til Helsingør, hvilket vel ikke var mere end hans Pligt, men han gjorde desuden Aftale med den engelske Consul, saa at denne udbetalte Regningerne for Jagtens Reparation, endskjøndt Ingen med Bestemthed kunde sige, at dette Uheld ved Uagtsomhed fra hans Sinde var Afstedkommet. Jeg tog altsaa ved dette Uheld intet andet Tab, end den Tid, som jeg, medens Reparationen varede, maatte tilbringe i Uvirksomhed. Denne brave Englænder forærede mig, da vi toge Afsked med hinanden, en meget smuk og med sjeldne Evner begavet Hund, som, imedens jeg havde den, flere Gange reddede Menneskers Liv. Den blev i lang Tid min tro Ledsager og døde endelig som et Offer for sin Hengivenhed.

Jeg laa engang paa Kjøbenhavns Rhed; nogle unge Mennesker kom i en lille Seilbaad tæt agter om Jagten. Man saae strax paa deres Jadsken, at de ikke forstode Haandværket; det luftede en Kjende; Seilet slog om for dem og Baaden kæntrede i nogle Favnes Afstand fra os. Vi jøge strax til med vor Jolle; tvende af dem fik vi øieblikkelig trukne op; men den tredje gik tilbunds. Men medens vi gabede paa Stedet, hvor han sank, sprang min Hund ud fra Jagten, stak ned og halede Fyren frem, saa at vi ogsaa fik ham i Jollen, og, saasom der intet Livstegn var synligt hos Drengen, ilede vi i Land med ham, hvor hensigtsmæssige Midlers Anvendelse omsider kaldte ham tilbage til Livet.

Denne Dreng havde, uden sine Forældres Vidende, af de Andre ladet sig lokke paa denne Fart, som, naar min Hund ikke havde været der, havde kostet hans Liv. Hans Fader, en Baron A., var tilfældigviis kommet paa Toldboden og havde i Afstand været Vidne til det Passerede, uden at ane, at det var hans eget Barns Liv, som var paa Spil. Men, da vi kom i Land og den ulykkelige Mand gjenkjendte sin egen Søn, grebes han af den skrækkeligste Fortvivelse. Denne gik imidlertid over til inderlig Glæde, da han saae det kjære Barns Liv, ved de i Hast anvendte Midler, at vende tilbage. Nu først henvendte han sig til mig, som, dybt rørt ved dette Optrin, sendte en taus Bøn til Gud, at han vilde holde sin Haand over mine mange Dreng og Tøse derhjemme; Manden takkede mig med hjertelige Ord for sit Barns Redning og bød mig tillige en Belønning i Penge. Stødt over dette Tilbud, hvilket han dog havde fremført paa den meest beskedne Maade og uden mindste Bram, vendte jeg mig fra ham og gik, men efter at have givet Pengene til mine Folk opsøgte han mig atter, greb min Haand og gjorde en Undskyldning, der haardt lod mig angre min ugalante Opførsel. "Kom med mig, min Ven!" sagde han videre; "min Kone vilde saare bedrøves, om ikke ogsaa hun fik Leilighed til at takke den, der reddede vort eneste Barns Liv." Jeg var ikke derfor, men det hjalp mig ikke; jeg maatte tilligemed ham, Drengen og den Læge, som havde behandlet denne, bestige en hidkommen glimrende Vogn, og snart vare vi i hans Bolig, beliggende i en af de Toldboden nærmeste Gader. Baronessen var en meget ligefrem og behagelig Dame, i hvis Nærværelse et simpelt Menneskehjerte uden Frygt og Beklemmelse turde vove at slaae sin vanlige Takt. Ja man skulde virkelig ikke tænke, at disse Mennesker dagligen bevægede sig i det stive og tvangsfulde Hofliv. Og dog var det saa; Baronen gav mig i Talens Løb at forstaae, at han stod særdeles høit hos Kongen, hvorved han formodentlig vilde tilkjendegive mig, at han i paakommende Tilfælde saae sig i Stand til at kunne gjøre Noget for mig. Dog, dette havde for mig intet Tiltrækkende, hvorimod denne fornemme Families ædle og fordringsfrie Væsen aldeles indtog mig og gjorde, at denne Tildragelse i lang Tid ikke fortrængtes af min Hukommelse ved Livets mangehaande Sorger og Sysler.

Aar gik hen, min Familie forøgedes endnu, og som Følge heraf ogsaa mine Pligter, Sorger og Besværligheder. Det var et seent Efteraar, da en Reise til England syntes at love god Fordeel. Paa Grund af Aarstiden, da Vinteren alt stod for Døren, skjøttede Ingen om at vove denne Reise. Jeg gjorde mig klar; Overreisen gik heldig og Fordelen oversteg langt min Forventning, men da jeg belavede mig paa Hjemreisen, indfandt sig Vinteren, Jagten blev indefrossen og der var al Udsigt til, at jeg skulde overvintre i England og saaledes tilsætte Fortjenesten. Dog i December brød, imod Formodning, et vedholdende Tøveir Isen, og aldrig saa snart saae jeg aabent Vande, før jeg lod staae ad Hjemmet til.

Jeg glædede mig hjerteligt i Haabet om at kunne tilbringe Julen i mine Kjæres Kreds, saameget mere, som nogle af mine fraværende ældre Børn havde lovet i Julen at besøge os. Mit Ønske blev opfyldt; jeg traadte Juleaften ind i min Bolig og fandt samtlige mine fire og tyve Børn omkring mit Bord, enhver af de Mindre havde, formedelst det indskrænkede Rum, taget Plads paa en Størres Skjød. For Bordenden sad min kjære Husfrue, Moderen for denne ualmindelig talrige Børneflokk, og ved hendes Side stod et tomt Sæde, som for at vise, at Familiefaderen savnedes. Min pludselige Indtræden vakte en overordentlig Glædesstøi i Huset, men mit Hjerte, hvis største Fryd stedse var Synet af de kjære Børn, var i dette høitidelige Øieblik ikke modtageligt for Faderglæden; det rummede kun en stor, en dybt gribende Sorg, og denne bød Pligten mig i dette Øieblik, saavidt muligt, at dølgge; thi hvorledes skulde jeg kunne nænne, at disse mange glade Hjerter pludseligt skulde bløde i Smerte over den Ulykke, som nyligen havde rammet mig. Jeg foregav Træthed, hvilken en paa denne Aarstid foretagen Søreise noksom kunde undskylde, og begav mig tidligt til Ro, men min Kone havde seet dybere end de glade Børn; hun havde seet mit Hjertes Tilstand og jeg kunde ikke undgaae at meddele hende, hvad der saa aldeles nedtyngede mig.

"Hjorten" skulde aldrig mere springe paa Bølgerne, den var knust! Jeg havde seet dens Planker kastes mod Skagens Banker. I en stormfuld og bælmørk Nat, havde jeg, efter i tvende fulde Døgn, ikke at have blundet, overladt Roret til den gamle Ærøboe, hvis bekjendte Dygtighed jeg, uagtet han vel stundom i den senere Tid tog sig en Taar formeget, ikke kunde drage i Tvivl. Gud være hans ærlige Sjæl naadig! Hvad der skete, havde ogsaa kunnet skeet, om jeg havde staaet tilrørs. Ved et Stød vaagnede jeg op af et kort Blund og foer op paa Dækket. "Hvad er paa Færde!" skreg jeg og vilde, i det mit Blik faldt paa Compasset, have tilføiet en Bemærkning; men jeg fik andet at gjøre. Endnu et voldsommere Stød, "Hjorten" sank; en Bræksøe gik over den og borttog mig og Alt.

Den næste Morgen gik jeg med Skibsdrengen og min tro Hund paa Kysten, hvorhen vi havde reddet os ved Svømning eller rettere, vi vare af Bølgerne paa Altstyrerens Bud kastede did. Foruden os vare Ingen af "Hjortens" øvrige besætning reddet. Stumper af Jagten saaes endnu drive i Land; den var aldeles Knust.

Min Kone dealte som stedse min Smerte. Vi gruede meget for Fremtiden. Mange af Børnene vare endnu smaae og uforsørgede og hvorved skulde jeg nu forsørge dem? Istedetfor den store Fordeel, som vi haabede af denne ulykkelige Reise, stode vi nu arme og haabløse! Af de ældre af vore Børn, som næste Dag bleve indviiede i vor Kummer, vare Ingen i den Stand, at de kunde komme os til Hjælp hvilket de Alle meget beklagede og med stor Sorg i deres Hjerter forlode de dette Sorgen atter indviiede Huus og droge bort, Enhver til sit.

Min ædle Broder rakte os i Løbet af denne bedrøvelige Vinter trofast Broderhaand. Da det lakkede ad Foraaret og der i Hjemmet ikke gaves nogen Emploi for mig, tog jeg til Kjøbenhavn, hvor jeg skjøndt nu over de halvtreds haabede at faae en Styrmandspost, eller i Mangel heraf, maatte jeg tage ud som Matros paa lange Reiser!...

Som jeg en Dag i en høist ynkelig Tilstand slentrede omkring i Hovedstadens Gader, med min tro Hund, som heller ikke var vel tilmode, (det arme Dyr havde, saavel som jeg, den hele Dag ikke nydt Noget, thi jeg var, af Frygt for en drøi Paamindelse af min Værtinde om min allerede paadragne Gjæld, gaaet ud paa den Tid Maaltid vankede), faldt mit Blik hændelsesviis paa et stort Huus, i hvilket jeg gjenkjendte Baron A's Palai. Uvilkaarlig nærmede jeg mig Porten; her nølede jeg; der var Noget, som bød mig, ikke at træde ind, og jeg stod virkelig i Begreb med at gaae bort, da en Haand slog mig paa Skulderen og et hjerteligt "Velkommen" lød ved min Side; jeg saae om og Baronens stod for mig. Jeg maatte nu ind, og det varede ikke længe, før denne ædle Families Venlighed havde aflokke mig en nøjagtig Beskrivelse over min nærværende Forfatning. Da Baronens hørte min Bestemmelse, at tage Hyre, udbrød han: "De maa paa ingen Maade indgaae noget Engagement af den Art, der maa findes en anden Vei for Dem, og jeg haaber at kunne virke Noget i saa Henseende, og saaledes afdrage Lidet af min Gjæld. Imidlertid flytter De endnu i Dag ind i mit Huus; det øvrige vil finde sig." Om end ikke Nøden havde tvunget mig, vilde jeg dog ikke kundet modstaae saa megen Godhed. Mættede og tilfredse toge jeg og min Hund samme Dag et Par smaae Værelser i Besiddelse, hvor vi fremdeles bleve vel forsørgede.

Dagen derpaa blev jeg kaldt til Baronens, som med de Ord: "Her seer Etatsraaden Manden; jeg svarer for ham" fremstillede mig for en tilstædeværende Herre. "Siig mig, min Ven," tog Etatsraaden

tilorde, "De har dog vel, som Skipper, lagt Dem noget efter Smuglerhaandværket?" – "Nei," svarede jeg kort, og kunde ikke fatte, hvad denne Examination skulde betyde. Jeg vilde i Baronens Ansigt søge Oplysning; der saaes kun et tilfreds og venligt Smil.

"Naa naa!" tog Etatsraaden atter fat; "siig kun Sandheden reent ud af Posen! En Skipper, som ikke kjender, hvad det er for en profitabel Ting at smugle? Hvilket Særsyn! Jo jo; man kjender de Godtfolk."

"Jeg har kun benægtet, at have lagt mig efter dette Haandværk," svarede jeg, medens min Forundring stedse tiltog.

"Skade, ret Skade," fortsatte Etatsraaden, "det er netop Praxis, jeg søger. Kjender De en Bye, hvor dette Haandværk drives og i lang Tid er drevet i det Store. De er jo fra Aarhus, som Hr. Baronen har fortalt mig! Den Bye jeg mener, ligger mere sydlig."

Jeg nævnede nu en Bye, som paa den Tid, var almindelig omtalt, formedelst den store Toldsvig, som der blev begaaet.

"Rigtigt," raabte Etatsraaden, saasart jeg udtalte Byens Navn. "rigtigt, min Ven. Baronen har endvidere udgivet Dem for en Mand, der tør vove Trøien. Seer De nu; til denne Smuglerrede er i denne Tid oversendt flere skikkelige og duelige Mænd, for at opdage og om muligt tilintetgjøre dette Uvæsen. Men disse Mænds Skikkelighed og Duelighed formaaede ikke at udfinde Machinationen; Forgrienerne vare dem for vidtløftige o. s. v. som de have indberettet. Man gjorde aabenbart Nar af dem og Tingen vedblev at gaae sin skjæve Gang. "Vil De prøve Deres Lykke? Det er en farlig Post, men ret godt aflagt; kan De udrette noget væsentligt, da kan De desuden gjøre Regning paa særdeles Belønning og skulde Æblet ogsaa falde Dem for suurt at bide i; nu, saa anbringer man Dem et andet Sted."

Nu forstod jeg endelig Meningen; modtog med Glæde den tilbudne Tjeneste og otte Dage derefter var jeg allerede paa Reisen til mit nye Opholdssted. Min første Beskjæftigelse der efter Ankomsten var, at kalde min Familie til mig og snart var vort Huusvæsen i Orden.

Der hengik rum Tid inden jeg kom paa Spor efter Smuglernes Færd; langt tidligere indsaae jeg, at den hele Byes Interesse, knyttede sig til dette Uvæsen. Kjøbmænd, Fabrikanter, Haandværkere, Søfolk, Dagleiere, Sjouvere; ja det maae ud, - selv nogle Toldbetjente vare deeltagende Medlemmer af Complottet; al Byens Handel og øvrige Omsætning var beregnet paa Smuglerie. Dette var i den lange Tid bleven til Vane, til Nødvendighed, til Betingelse for næsten enhver Families Existens. Thi mødte jeg overalt Uvillie, og truende Blikke, da man mærkede at jeg for Alvor vilde gribe fat paa Sagen selv Øvrigheden syntes mig ikke at skjenke Sagen den tilbørlige Opmærksomhed og den Assistance, man ydede mig, var ikke meget tilforladelig.

Jeg gjorde Tid efter anden Indberetninger til General-Toldkammeret om min Virksomhed; jeg beklagede, at dennes Frugter, paa Grund af den manglende Assistance, kun vare faa. Ligeledes underrettede jeg min ædle Velynder, Baron A., om, hvordan Sagen stod. Jeg var i høi Grad utilfreds, thi ved de Opdagelser jeg havde gjort angaaende Smuglerne, deres Veie, Smuthuller o. s. v., saae jeg mig nogenlunde istand til at hemme og maaske tilintetgjøre det hele Uvæsen, hvormed jeg nu i nogle Aar, formedelst den manglende Bistand havde maattet see igjennem Fingre; men saameget større var ogsaa min Glæde, da en Dag den Høistcommanderende for en til Byen nylig forlagt Cavallerie-Afdeling underrettede mig om, at han var paalagt at yde mig al mulig Bistand. Min Glæde forøgedes end mere ved, i Majoren at finde ikke alene en meget vakker Mand, men tillige en Mand, som tilforn havde viist mig en stor Tjeneste. Det var nemlig en af de tvende fremmede Lieutenanter som vare med ved Pigerovet i Skoven. Paa Grund heraf bleve vi snart Fortrolige og vi fandt i Erindringen om hiin Affaire mangan en Times Morskab, især naar vor fælleds Ven, Præstesønnen, hvis Qvarter kun laae nogle Mile borte, stundom besøgte os.

Nu blev den ene Smuglertrup opsnapet efter den anden, og Udbyttet var betydeligt; men desværre mange Mennesker maatte haardt bøde for deres Deelagtighed i dette ulovlige Væsen; Nogle endog med Fortabelsen af hele deres timelige Velfærd, hvilket tilsammen ikke bidrog til de, mod mig rettede, truende Blikkes Formildelse.

En Nat overrumplede jeg en meget betydelig Transport af Contrabande; nogle af Førerne toge Flugten, da de saae sig overmandede, andre bleve, tilligemed Varerne, tagne under Forvaring; iblandt disse vare endog af det forhen under Navnene Rakkere og Kjeltringer omtalte Nomadefolk. Iblandt tvende

Saadanne hørte jeg underveis følgende korte Samtale, som dog var langt nok til at bringe mig den i saa mange Aar næsten forglemte Jursig i Erindring.

Første Rakker: "Gid Fanden fare i den Tyv, som spaaede saa vel, da det gik saa ilde."

Anden Rakker: "Troer Du ikke, Greis, at Svartejust jo har seet, hvi det vilde spænde af, siden han ikke selv gik med. Jeg kjender "Hoho" bedre".

"Hvo er denne Svartejust?" spurgte jeg.

"Han er En af Vore, andet vide vi ikke," var Svaret.

En anden Gang, da jeg ligeledes attrapperede en Transport, blev en Cavallerist skudt i sin Fod; vi vare overbeviste om, at ingen af de tilstedeværende Smuglere affyrede Skuddet, thi maatte dette være kommet fra et skjult Baghold. Nogle Ryttere satte ind i et nærliggende Krat; dog Nattens Mørke hindrede dem i at opdage Noget. Men nu hørte vi i lang Afstand Menneskeskrig og Hundeglam; kort derpaa kom min tro Ledsager, den engelske Hund, ud fra Krattet, og af det Blod, som siden opdagedes om dens Flab, at slutte, havde den vist været Skurkene temmelig nær til Livs.

Nogle Uger senere gik jeg en Aften alene med min Hund ved Søen, hvor jeg syntes at høre fjerne Aareslag; ogsaa Hunden lyttede med Opmærksomhed, da streifede uden noget Knald en Kugle min venstre Arm. Øieblikkeligt var Hunden over et høit Dige og havde fat i Stimanden, som var Svartejust og Jursig i een og samme Person. Uden hverken med det Gode eller Onde at kunne bringe et Ord af ham, slæbte jeg ham til et Huus, hvorfra han blev transporteret i Arrest.

Jeg fik det lette Saar forbundet, uden at min Kone mærkede det, og sagde hende Intet om det Passerede. Men desmere overraskede Skrækken hende, da noget over Midnat et Vindue blev slaget ind hos os og hun dertil hørte Jursigs for hende saa rædselsfulde "Hoho!" Om morgenen fandtes Jursigs Arrest tom, og der var ingen Tvivl om, at Fanden selv havde hjulpen sin gode Ven ud. To Dage senere blev min tro Hund skudt ved min Side, og dette Tab, næstefter min Kones indstændige Bønner, bevægede mig til at fatte den ufravigelige Bestemmelse, ikke at forblive i denne By længere, end til en vis Smuglerrede, hvortil jeg vidste, at mange Varer bleve søværts transporterede, men som hidtil snildelig havde vidst at skjule sin Virken, og som oftest havde havt den Fornøjelse at vildlede mig fra det rette Spor, tilfulde var opdaget og forstyrret. Hermed hengik over et Aar; endelig var ogsaa dette Maal naaet; jeg pakkede nu ind og reiste med min Familie til Kjøbenhavn. Vi besøgte paa denne Reise min Broder, og paa hans Begjæring efterlode vi hos ham et af vore Børn, som han samvittighedsfuldt opdrog og satte i en god Livsstilling. Han har senere modtaget endnu et, og behandlet dette paa samme Maade; han var stedse en god Broder!

Ankommen til Kjøbenhavn, modtog jeg mange Beviser paa mine Foresattes Tilfredshed med hvad jeg havde udført, ligesom og gode Løfter om fremtidig Befordring. Ved min Velynder, Baron, erholdt jeg endog Audiens hos Hs. Majestæt Kong Frederik den Femte, som meget naadigt tilsaede mig, roste min udviste Iver, lovede at sørge for min Fremtid ved at have mig naadigst i Erindring, naar en for mig passende Tjeneste blev vacant, og endelig, da han var vidende om, at jeg var uformuende, saa skrev han med egen kongelige Haand en Anviisning, lydende paa, at der indtil videre hver Maaned skulde udbetales mig tyve Rigsdaler. Denne Understøttelse oppebar jeg i længere Tid, indtil en vigtig Begivenhed atter kuldkastede alle mine Forhaabninger.

Den høitelskede Konge afgik ved Døden, og Christian den Syvende, vor nuværende, ogsaa høitelskede Konge, besteg sin Faders Throne. Som sædvanlig medførte denne Begivenhed mange og store Forandringer, blandt disse var den, at min Velynder, den ædle Baron, ikke alene tabte sin hele Indflydelse, men endog, for at unddrage sig Krænkelse, ganske maatte forlade Hoffet og drage til sine Godser, hvor han kort efter døde. Den unge Regents Yndlinge gjorde snart deres Ret som saadanne gjeldende. Alle bøiede sig i Støvet for disse Begunstigede, af hvis Smil saa mange Jordens Goder vare afhængige. Mange, som af disse Herrer bleve protecterede, gik nu frem og fik Embeder, medens Ældre maatte staae tilbage. Blandt dem, som stode tilbage, var jeg, og ikke dermed nok, men da jeg efter Sædvane kom, for at hæve mine tyve Rigsdaler, meddeelte man mig den sørgelige Efterretning, at denne, mig paa ubestemt Tid tilstaaede Understøttelse var inddraget. Nu saae det atter sort ud for mig Arme, og jeg maatte være meget glad ved, efter halvandet aars Tryglen at erholde en Toldbetjentpost i Helsingør. Jeg og Mine havde i den Tid lidt stor Nød; vi boede hos en Rebslager paa Christianshavn, og jeg maatte, da jeg ikke længere kunde betale Husleien, gaee min Husvært tilhaande i hans Profession, medens min allerede i mange Aar meget svagelige

Hustru ved Haandarbeide maatte erhverve os Brød. Under denne Tid blev min yngste Datter confirmeret, hvorefter hun fik Tjeneste paa Hjorteapoteket, og senere derfra er bleven gift med en Bødker.

I Helsingør forblev jeg kun paa tredje Aar. Jeg kom da derfra som en i Verdens Øine æreløs Mand og kunde følgelig ikke mere betræde Embedsbanen. Dette gik saaledes til:

Jeg havde en Dag Post ved den saakaldte Svingelport; da kom blandt Andre en Kulsvier med et høitopstabled Læs Kul. Da han erklærede, intet videre at have, lod jeg ham efter en overfladisk Visitation passere; men da han kørte hen ad Steengade, hørte jeg af ham en Lyd, der havde stor Lighed med Jursigs "Hoho;" men saasom jeg ikke kunde tænke, at denne Slyngel, ligesom paa ethvert Sted og under ethvert af mine Forhold, i forskjellige Skikkelser, lig en til min Tilværelse lænket ond Mand, atter her skulde træde mig i Harm og Fordærvelse imøde, saa agtede jeg ikke videre herpaa, før jeg efter en Stunds Forløb blev afløst med Ordre, strax at møde hos Inspecteuren. Her erfarede jeg, at en Kulsvier havde indsmuglet et Inspecteuren af en Skovrider ved Frederiksborg foræret Dyr. Det var ellers mærkeligt, at Manden ville indsmugle en Gjenstand, som skulde afleveres til en Toldembedsmand, da han i alt Fald ingen Fordeel kunde have derved, og det jo desuden absolut maatte blive opdaget. Inspecteuren, som ikke vilde gjøre videre ud af Sagen, havde ladet Kulsvieren gaae og gav mig nu en Paamindelse om min Pligts bedre Opfyldelse for Fremtiden. Denne var mig krænkelig nok at modtage, dog, det skulde snart blive bedre.

Det var dengang, og er maaskee endnu Skik, at Betjentene skifteviis have Vagt om Natten ved Havnevæsenets Hovedcontoir. Hen paa Vinteren, da Isen dannede en passabel Bro over til Naboriget, stod Touren til mig og en anden Betjent at vaage her. Man var nemlig stedse to paa denne Nattevagt. Contoirchefen forlod os kort efter at vi havde tiltraadt vor Post; men da Klokken var over Elleve, kom hans Søn, der tillige var hans Fuldmægtig, og foregivende at skulle hente sin Faders forglemte Brillen, aabnede han det indre Contoir. Jeg tog Lyset for at lyse ham, men med stor Artighed tvang han mig til at blive siddende, tog selv Lyset og gik ind. Brillerne maa vel ikke have været lette at finde, thi der hengik en rum Tid inden han kom tilbage, hvorpaa han fjernede sig med et artigt "God Nat". Min Collega, som gjerne tog en Ruus med paa Post, havde under det passerede ved en tryk Søvn beredet sig til en ny Ditto, og var saaledes aldeles uvidende om Besøget.

Om Besøget vidste jeg derimod meget god Besked; men hvorledes det gik til, at Pengekassen, som stod velforvaret i det indre Contoir, ved Contoirchefens Ankomst om Morgenen fandtes tom, det veed Gud i Himmelen; han veed ogsaa, hvad der var bleven af Fuldmægtigen, som sporløs var forsvunden. De uheldige Forældre havde stor Grund til at sørge over deres Barn. Man formodede, at han, ved at promenere paa Isen, var forulykket; vel muligt, skjøndt mærkeligt nok, saasom Isen i flere Uger, saavel før som efter denne Nat, havde kunnet bære Klynger af Mennesker og svært belæssede Slæder. Han maa have været særdeles vægtig, om den skulde være bristet med ham.

Min Collega, som havde sovet og jeg, som havde vaaget og til Tidsfordriv gjort adskillige Optegnelser om mine tidligere Fataliteter, vi burde vel endog have takket for naadig Straf, da vi begge slap med at blive suspenderede, thi havde Contoirchefen ikke havt den store Godhed, at erstatte Kassens Mangel, hvorved Sagen ingen videre Opsigt vakte, da kunde det vel have seet endnu værre ud for os Syndere.

Der gaves Mennesker, selv iblandt mine Foresatte, som følte stor Medlidenhed med mig; maaske havde de en egen Anskuelse om den Sag, som bragte mig gamle Mand i en saa ulykkelig og hjælpeløs Tilstand som den jeg nu atter befandt mig i. Man foreslog mig at tage en Tjeneste som Lods, hvilken man lovede at forskaffe mig, som en gammel, erfaren Sømand; og med Glæde havde jeg indtraadt i et, for sin Raskhed saa vidt bekjendt Broderskab, havde ikke mit allerede den Gang svækkede Syn ladet mig befrygte, at jeg ikke var skikket dertil. Dog, noget Erhverv maatte jeg have. Jeg havde forhen ofte paatænkt, at Esrum Søes Fiskerie maatte kunne drives bedre. Jeg gik derhen, gjorde Aftale med nogle ved denne yndige Søes østre Bred boende Fiskere, og flyttede did med min Familie, som nu kun bestod af min lidende Kone og et Barn. Fiskerne vare i Begyndelsen veltilfredse med deres nye Kammerat, hvis bedre vidterhvervede Indsigt i Faget bragte dem stor Fordeel; men da de med Tiden selv havde fattet den bedre Maade og gjort sig bekjendte med de forbedrede Redskaber, saa fandt de mig atter undværlig og tilkjendegave mig, at jeg skulde have Tak til, om jeg forlod dem. Selv var jeg ikke i Besiddelse af noget Fartøj og kunde følgelig ikke paa egen Haand foretage Noget. Jeg maatte altsa atter see til at fortrække.

Jeg havde, for mange Aar tilbage, blandt andre, til den kongelige Livvagt udskrevne, unge Nordmænd havt ombord paa min kjære Hjort, en vakker Gut, ved Navn T. Arentsen; jeg fattede alt dengang en særdeles Godhed for denne Mand, med hvem jeg senere medens han tjente i Garden, ofte taledes, thi han besøgte mig immer naar jeg laae i Kjøbenhavn og jeg overbragte, saa ofte jeg kom til hans Hjemsted, Bud mellem ham og hans Familie. Denne Mand var, efter at have udtjent, til Løn for sin gode Opførsel bleven ansat ved Frederiksborg Slot som Vandmester eller, som han i Almindelighed kaldtes, Rendelægger. For at besøge denne min gamle Ven, dette Exemplar af en ægte Nordmand: trofast, redelig, godmodig, lidt hidsig og noget stolt af sit klippefaste Hjem, dog uden at formene den, som andetsteds var født, Navn af Menneske, begav jeg mig en Dag gennem Gribs Skov. Jeg var vel kommet midtvejs i denne, da en Mand, kjørende i en let Vogn, indhentede mig og tilbød mig at stige op hos sig; det var Apothekeren fra Hillerød. Da vi havde kjørt en Stund og Samtalen dreiet sig om forskellige Gjenstande, f. Ex. den Fare, man forhen havde været underkastet ved at passere denne Skov, formedelst Røvere, af hvis Hule der endnu fandtes Spor o. s. v., kom vi ogsaa til at berøre hans Salpeterværk, som havde kostet ham mange Penge og kun gav ham Ærgrelse i stedet for Salpeter til Udbytte, og da jeg paa mine Reiser i Udlandet ogsaa havde haft Leilighed til at erhverve mig nogen, skjøndt vel kun overfladisk Kundskab, i dette Fag, saa interesserede det Manden at fastholde Samtalen paa dette Gebeet, og Enden paa den blev, at jeg skulde følge med ham hen og tage Værket i Øiesyn. Jeg fandt da at Anlægget fra første Grund var gjort uden mindste Sagkundskab og at, uden en total Forandring, intet Udbytte var at vente. Manden trak herved paa Skuldrene, men vi bleve dog til Slutningen enige om, at jeg skulde paatage mig Værkets Bestyrelse og skjøndt min Løn herfor var yderst ringe, saa takkede jeg dog Gud, som havde seet min Nød og til min Redning ført mig sammen med denne Mand. Endeligen kom jeg til min Ven Arentsen, og da han og hans Kone, en Sjællænderinde fra Valøegnen, hørte at jeg skulde tage Bopæl i Hillerød, hvilket ikke var saa let gjort, som sagt for den der som jeg stod med tomme Hænder, saa tilbøde de mig Huuslye hos dem i Rendelæggerhuset, indtil videre.

Efter at have afhentet min gamle Moer og Drengen, tog jeg fat paa min Function; men min Principal var noget paaholden paa Stillingen. Af en Hovedforandring vilde han nu Intet vide; det maatte vel, saa mente han, kunne gaae desforuden. Jeg var vel af en modsat Mening, men denne var jo hans underordnet. Der blev kludret Lidet hist og her og det blev hvad det var og hvad det endnu den Dag i Dag er. Imidlertid havde jeg da Opholdet, saalænge det varede.

Da jeg en Aften gik hjemad, kom Arentsens Kone mig imøde noget fra Huset, og jeg sluttede snart af den baade ivrige og hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa hun antastede mig, at hun var gaaet ud for at møde mig og at følgelig noget Særdeles maatte være paa Færde. Skulde min Kones Sygdom, som i nogen Tid havde holdt hende paa Leiets, have forværret sig? Eller skulde noget endnu Skrækkeligere være indtruffet? Disse Tanker grebe mig, og jeg vilde just til at spørge, da min Vertinde forekom mig med det aldeles uventede Spørgsmaal: "Kjender De Jørgen Tydsk?" "Nei" svarede jeg og spurgte, hvo denne Person var. "Ih! Jøsses!" sagde hun; "det er jo Kulsvieren herude i Tydskehuset, et forskrækkeligt, farligt Menneske, som kan det, hvorfra os Gud bevare, men kjender De ham virkelig ikke? Jo De maae kjende ham!" "Men siig mig, Moer Anne, hvad Magt ligger der vel paa, om jeg kjender dette Menneske?" "Gud fri os!" svarede hun nu grædefærdig, "jeg kan ikke sige det, men jeg har stedse anseet Dem og Deres Kone for saadanne retskafne og skikkelige Folk." "Og hvad saa? Hvad saa? Siig kun frem, Moer Anne, om De end ikke fremdeles kan ansee os for skikkelige Folk; siig kun frem!" "Ja," sagde hun, "naar De kun vil tro mig, at jeg ikke har det Ringeste imod Dem og at det gjør mit Hjerte saa ondt for Dem; jeg bør jo desuden advare Dem. Denne Jørgen Tydsk kom tilligemed Hans Præstevang fra Præstevangshuset og Drengen Jørgen Ellepind, hvis Fader boer i Ellepindshuset, ind til mig, som de da saa ofte gjøre, naar de veed, at min Mand er paa Slottet. Just som de sadde ved Bordet ved en Snaps og et Kruus Øl, for jeg holder jo lidet hemmeligt Værtshuus, kom Deres Kone, hvem jeg, da hun i Dag befandt sig bedre, havde hjulpet af Sengen og ud i Haven, for at nyde frisk Luft, listende igjennem Stuen. Jørgen Tydsk lagde ikke Mærke til hende, før i det Øieblik, hun forsvandt i Døren til Deres Stue; men da gjorde han sine fæle Grimasser og spurgte, om det ikke var Deres Kone, hvortil jeg, forundret over hans Bekjendtskab til Dem, svarede jo, og fortalte ham, at De var tilhuse hos os og deslige. Endelig spurgte jeg: "Hvorfra kjender I disse Folk, Jørgen?" "Ho ho!" sagde han, som han pleier, naar det taer paa ham, og – ja det var grueligt, hvad han fortalte om Dem og Deres Kone, men det var sikkert alt sammen Løgn, jeg veed jo, hvor ond han er, men som han vidste Besked, ja han veed Besked om

saa mange Ting! Gud give dog, at det Menneske havde afraset i Verden. Det kan jo umuligt være sandt, at Deres gode, gudfrygtige Kone skulde være løbet fra Spindehuset, et Sted hvor det nu var, hun skulde have stjaalet og De skulde, for samme Forseelse, være jaget fra Deres Embede i Helsingør, og det Grueligste af alt, hvad han sagde, som jeg da ikke nær kan huske, var det, at De i et halvthundrede Aar havde baaret paa Deres Faders Forbandelse, derfor var De saa krum i Ryggen, sagde han, derfor kunde De aldrig døe og derfor havde alle hans Anslag imod Deres Liv været frugtesløse. Det er dog rædsomt; jeg kunde ikke holde det ud i Huset, det løb rundt med mig, jeg kunde ikke engang, som jeg pleier, hjælpe Deres kone tilsengs, det maatte min Datter Agnete. Jeg gik ud for enten at møde Dem eller min Mand eller min Søn Frederik eller et andet Menneske. Jeg veed ikke, hvad jeg skal gjøre."

"Kun rolig, gode Kone," sagde jeg, "lad os denne Nat boe under Deres Tag; det skal blive den sidste; men for Alt i Verden lov mig en Ting" - - - At tie," afbrød hun mig; aldrig skal nogen Moders Sjæl erfare Noget fra min Mund!" "Nei! Moer Anne; det Løfte fordrer jeg ikke, men lad blot ikke min stakkels Kone erfare Noget af alt dette, ifald De ikke allerede har meddeelt hende Noget." "Nei," svarede Konen "men hvad bliver der af, naar Arentsen hører, at De vil flytte fra os; han vil blive gyselig opbragt mod mig; han er meget imod, at Jørgen kommer her, men hvad vilde der blive af, om jeg fornærmede dette Menneske og viste ham Døren; han vilde da bringe Død og alle Ulykker over vort Huus." "Saa siig hellere Intet til Deres Mand," sagde jeg, og forlod hende, vendende tilbage til Byen, hvor jeg hos Morten Larsen fik mig en lille Bolig tilleie.

Den gode enfoldige Moer Anne havde ikke selv kunnet fortie Historien for sin Mand; thi var han, som hun havde forudsagt, meget opbragt imod hende, da jeg senere paa Aftenen kom hjem. Han svoer og bandede, skjendte og larmede, hvilket ellers ikke var Mandens Skik. Han vilde baade knuse og hakke Jørgen Tydsk og hans Koglerier. Imidlertid mærkede jeg dog snart, at hans Mod sank og Rædsel for Jørgens Koglerie indtog Modets Plads, da hans Hustru begyndte at opramse Jørgens Meritter, af hvilke ogsaa jeg, for Curiositets Skyld, og da Børnene ere vante til at høre slige Krøniker vil gjengive nogle Enkelte. Moer Anne bevidner Rigtigheden.

Jørgen Tydsk havde lært hele Hillerød Bye at forstaae de Skrig, hvormed Slotssøen om Vinteren krævede Offer. Det var soleklart.

Jørgen Tydsk havde, hvad Fader Arentsen selv ikke kunde nægte at have været Øienvidne til, ved sit i Rækværket paa Slotsbroen bundne Strømpebaand malket Slotsforvalterens Hvide Ko, som stod hinsides Søen paa Jægerbakken; først gav Koen Melk, siden Blod; saa begyndte den at dingle og endelig styrtede den død om paa Stedet.

Jørgen Tydsk havde, da Moer Anne engang i hele to maaneder intet Smør kunde faae af sin Fløde, spurgt hende om hun havde Lyst at see Den, som stjal Smøret, naar hun kjærnede, og da dette jo nok var værdt at see, saa maatte hun skaffe Jørgen en splinterny Leerpotte; heri slog han Fløden af Kjærnen og satte den over et stort Baal Ild. Det kogte og kogte; en høi Blase stod over Potten; det brusede buldrede under Blasen; man hørte baade Sang og Jammer i Potten. Jørgen lod en Spand klart Vand sættes saaledes, at Ilden afspeilede sig deri. "see nu Smørtyven!" sagde han, og alle Tilstædeværende, Store og Smaa, saae i Vandet et livagtigt Billede af Else Smeds nede ved Steendysset. "Nu skal hun Haien hente mig! Faa, som hun har fortjent, den Tyveqvind!" sagde Jørgen og tog Kjølkenøxen. "For Guds Skyld! Hvad vil I gjøre Jørgen? Raabte Moer Anne i sin Hjerteangst; men Jørgen brummede Noget som ingen christen Sjæl forstod, medens han hakkede Potten og Fløden, pludselig blev Kjølkenet mørkt, som en Grav og alle tumlede dødblege ind i Stuen. Haarene stode som Børster paa deres Hoveder, af Forskrækkelse. "Jeg gav hende det i Benene," sagde Jørgen grinende, "nu kan I jo gaae ned og see til hende, om I lyster." Børnene Jens og Trine løbe virkelig ned til Moer Else, hvis Smerteskrig de kunde høre længe før de kom til hendes Hytte. De gik ind og fandt hende liggende tvers over Sengen, klagende over en rivende Smerte, som for nogle Øieblikke siden pludselig var kommen i hendes Been.

Med disse og flere ligesaa forfærdelige og ligesaa troværdige Historier bragte Moer Anne sin Mand til at tie, og Enhver, selv den, der ikke deler deres overtroiske Frygt, maa indrømme, at Jørgen Tydsk var en farlig Uven, nemlig formedelst hans Ondskab, og Arentsen saavelsom hans Kone har senere tilstaaet, at de nærede en Taknemmelighed som for Modtagelsen af et meget stort Gode, da vi flyttede og de saaledes turde haabe dem og deres Huus forskaanet for Jørgens Hævn. De vedbleve at være vore Venner

og gjorde meget Godt, i Særdeleshed imod min lidende Kone. I, mine Tilhørere, have jo Alle kjendt saavel disse gode Folk som den ikke gode Jørgen Tydsk; ja, de Ældre iblandt Eder vare jo selv Vidner til mine Tildragelser efter den Tid, da jeg forlod Fiskerne ved Esrum Sø.

Jeg for min Deel nærede aldrig nogen Frygt for Jørgens Troldom, endskjøndt jeg vidste, hvad hans Viisdom formodentlig ikke kunde oplyse ham om, nemlig at det, Gud være takket i Evighed, ikke var en Faderforbandelse, der tjente mig til Skjærm mod hans mange Anslag. Men imod hans lave Ondskab og ugudelige Hævnjerrighed lærte Erfaringen mig stedse at være paa min Post. Engang foer en Haandøxe tæt forbi mit Hoved, langt ud i Teglgårdssøen, og jeg var ikke istand til at opdage den, som havde sendt den; men da jeg samme Aften, gram i Hu, saavel over dette som over nogle mig for Øre komne Rygter, af den Slags, som Jørgen havde meddeelt Moer Anne, passerede over den saakaldte Esbro, opdagede en fordægtig Skikkelse, som trykkede sig tæt ind til Muren, og hos den fandt en særdeles Lighed med Jursig, saa forglemte jeg mig selv i den Grad, at jeg med min Stok tildeelte Fyren nogle drøie Slag og dernæst kastede ham over Gitteret ned i Søen. Et Forfærdelsesskrig fra Oldfruens Vindue vækkede Tanken hos mig om, hvad jeg havde begaaet. Du har myrdet et Menneske! Saa lød det i min Sjæl, og jeg ilede i en forfærdelig Tilstand tilbage gennem Slotsgaardene, thi jeg kunde i denne Stemning ikke gaae hjem. Jeg var, uden selv at vide deraf, kommet hen paa Jægerbakken, da jeg hørte det "Hoho!", som saa ofte havde indgydt mig et Slags Rædsel, dog aldrig i den Grad, som det i dette Øieblik indgjød mig Glæde. Takkende Gud, fordi han havde frelst mig for at blive en Morder, og lovede, altid at overlade til ham at dømme, gik jeg nu hjem.

Moer Anne holdt sit Løfte, hvormegen Selvovertindelse det end maa have kostet hende, ikke at meddele min Kone Noget om Jørgen Tydsk, og da min Kone meest maatte holde Sengen og ingen Omgang havde med Andre, saa erfarede hun aldrig hans Nærværelse i denne Egn. Jeg lagde Mærke til, at Moer Anne i nogen Tid besøgte os hyppigere, end sædvanligt, samt forekom det mig, som om hun med en særdeles Opmærksomhed betragtede mit Ansigt; jeg spurgte hende endog engang om Aarsagen, men erholdt et undvigende Svar. Dog, da jeg efter nogle Uger tilfældigviis selv mødte hende, udbrød hun, efter nøie at have iagttaget mit Ansigt, med høi Røst og øiensynlig Glæde: "Gud i Himlen være lovet! Saa var det dog ikke Dem!" Og paa mit Spørgsmaal, om hvad der nu var paa Færde, erfarede jeg, at Nogen for en Tid siden havde afbrændt Jørgen Tydsks Kulmile, medens han var i Kjøbenhavn med Kul; at hans Mistanke var falden paa mig og at Moer Anne selv havde fundet det rimeligt, at en, som hun meente retfærdig Hævnjerrighed kunde have forledet mig til denne Gjerning. At hun i Løbet af de sidste tre Uger havde lagt saa meget mærke til mit Ansigt, var fordi Jørgen havde svoret paa, at den, der havde afbrændt hans Mile, efter tre Torsdages Forløb skulde have mistet et Øie. Den tredje Torsdag var nu forbi, og hun prisede Gud, fordi hun endnu saae mig med tvende Øine. Nogle Dage senere fortalte hun mig, at en Tømmersvend virkelig havde mistet sit ene Øie. Hun fortalte endvidere meget vidtløftigt om Maaden, hvorpaa Jørgen, efter hans eget Sigende, udførte denne Operation; men jeg erindrer nu kun saameget deraf, at han eksperimenterede igjennem sin Loedør.

Jeg ivrede vel Noget imod, dengang min yngste Søn vilde indgaae i den hellige Ægtestand; thi han var kun tyve Aar gammel; dog vilde jeg ikke staae hans Lykke i Veien, saa megt mindre som han havde lært det, hvormed han vel kunde ernære en Kone og hvad videre der kunde følge paa, og hans Brud var mig bekjendt som en agtbar Pige, ligesom hendes Forældre vare meget retskafne Folk. Saa bleve de da givte, og da jeg nogle Aar senere, medens Salpeterværket var gaaet istaae, ikke mere saae mig istand til at erhverve Opholdet til mig og min Gamle, saa skjenkede de os begge et venligt Asyl med Dug og Disk, Tag og Fag og en Flok Rollinger at lege med. I denne kjære Kreds sidder jeg nu og fortæller gamle Eventyr og Hexehistorier, medens min kjære Hustru for længst har gjort mig imod, idet hun forlod mig; min gode Broder er senere blevet samlet med hende; han døde som Herredsprovst i Jylland; jeg, den Ældste, gaaer endnu og venter paa Extrapost; min Historie er ude, hvad skal jeg mere bestille? En af Eder kan, ifald han vil, om en liden Stund tilføie; "Han døde, den gamle Anders, da han havde fortalt os sin Historie," og saa det lille Ord:

Ende!!!"

Ja! Han døde, den kjære, gode og retskafne, den af Skjæbnen saa haardt prøvede Bedstefader; han døde nogle Maaneder efter at have sluttet sin, paa omvexlende Begivenheder rige Levnets-historie og ligger begravet paa Slangstrup Kirkegaard, nær ved den Port, som fører ud til Kirkestedet. Der hviler han ved Siden af den Kone, hvem han i Livet saa høiligen elskede og som saa troligen hjalp ham at bære Livets Byrder. Og jeg, den yngste af hans Tilhørere, finder, ikke "efter en liden Stunds", men efter mange Aars Forløb, hans Historie i min erindrings Pulterkammer, drager den frem for Lyset, afstøver den og tilføjer det manglende lille Ord: Ende!

Den gamle Anders nød, faa Dage før sin Død, den store Glæde, at hans i Kjøbenhavn boende Datter, tilligemed en af hans Sønner, som var Skipper og bosat i Grenaa, besøgte ham, hvorfor han inderlig prisede Guds Godhed. Denne Søn havde nogle Aar senere det Uheld, at forlise sit Fartøi i Nærheden af Gilleie, men reddede selv Livet.

Da Oldingen følte Døden nærme sig, det var Dagen før hans Sjæl løftes fra Støvets tunge Baand, stode vi alle grædende ved hans Leie og modtog et kjærligt Ord fra hans Læber. Min Moder modtog hans hjertelige Tak for den Ømhed, hvormed hun havde pleiet ham og hans forudgangne Kone. Os Børn formanede han til Guds frygt, til Ydmyghed og en retskaffen Vandel, men til min Fader havde han en Begjæring, der vidnede om den Sjælers, hvormed han saae Døden imøde, og om den Kjærlighed, der stedse boede i hans Hjerte.

"Ikke for mig selv, min kjære Søn," sagde han, "beder jeg. Du gav mig i saa lang Tid, hvad jeg behøvede. Du gav mig det med Kjærlighed og af et godt Hjerte! Du vil ogsaa give mig det Sidste, en Grav ved Siden af Din Moder, og Gud vil lønne Dig og Dine med sin Velsignelse! Men det er Dine kjære Børn, som ligge mig paa Hjerte. Jeg har stedse frygtet for, at der, tilligemed det Gavnliges, som salig Hummer unegtelig indprentede dem, skulde uformærkt følge et og andet lille Fordærvsens Frø, som tidligt eller seent skulde fæste Rod, spire og bære Frugt i deres Hjerter til deres egen og Andres Ulykke! Dette vilde især være farligt, dersom de skulde slaae ind og gaae frem paa en mere omfattende Virksomheds Bane; thi jo større Lykke de gjorde, jo farligere bleve de for Samfundet og for dem selv, jo vissere var deres Undergang, jo dybere deres Fald og jo elendigere deres Tilstand. Lov mig, min Søn, saavidt det staaer i Din Magt, at forebygge dette; tro mig, en Døendes Øie seer forunderlige Ting. Paa Livets sidste Grændse begynder allerede et svagt Glimt af det store, det evige Lys for den, hvis Sjæl ikke gyser for Dommen og ikke føler sig fængslet til Jordens Tant; men ved at lade Blikket henglide over det Forgangne, tør jeg sige: "Tag mig, o Gud! i Dine faderlige Arme og tilgiv mig se Synder, som Kjødets Skrøbelighed medførte. Lov mig, min Søn, at lade Dine Drengelære nyttige Haandværker, og de ville vorde nyttige, og ikke for saa mange Farer udsatte Mennesker. Du giver Dem derved en Arvelod, som ingen jordisk Magt formaaer at berøve dem."

Min Fader svarede, at han med Hensyn til min ældste Broder rigtignok havde en anden Bestemmelse men Bedstefader bemærkede, at det netop var ham, for hvem han nærede den største Frygt, og vedblev sin Fordring. Da gav min Fader ham sin Haand og sagde: "Fader, din Villie skee i Herrens Navn!" "Nu kan jeg døe rolig," udbrød Oldingen med synlig Glæde. Derpaa lukkede han sine Øine og talte ikke mere før næste Morgen, da den ærværdige Provst Raben paa hans Forlangende blev hidkaldt, og i denne Guds Mands Nærværelse lukkedes hans Øine for stedse. "Wahrhaftig," sagde den gamle, tydskfødte Provst ved sin Bortgang; "om ham kan ikke siges, at han stred den sidste Strid; der var ingen Strid; han lagde rolig sit Hoved til sin Forlørsers Bryst og sov ind for at vaagne i Guds Rige. For ham var Dødens Komme som efter en venskabelig Overenskomst. Wahrhaftig, jeg har aldrig seet noget Menneske døe saaledes som denne Olding!"

Sit Løfte tro satte min Fader den ene efter den anden af sine Drengelære i Lære, men jeg mærkede ikke, at han havde Noget imod, at min ældste Broder, efter udstaaet Læretid, skred ind paa Hummers Vei. Han gjorde særdeles Lykke. Allerede som ganske ungt Menneske beklædte han et Embede, for hvis Opnaaelse Mange maa trælle deres halve Levetid og dog kunne kalde sig lykkelige. Men min Bedstefaders Anelse var intet Bedrag; mangt et lille Frø havde til min Broders Fordærvelse fæstet Rod hos ham; vel gik han ikke ud paa at reformere alt Bestaaende omkring sig. Hans Hjerte var uden Tvivl for godt til, at han kunde blive, hvad hans Lærer var. Han blev den Fattiges maaskee alt for ivrige Forsvarer imod Rigdommens og Aristocratiets Herredømme. Han gik stundom for vidt, thi han saae altid i Rigmanden den Fattiges Plage og uretfærdige Tyran. Derved erhvervede han sig naturligviis mægtige Fjender og kun svage

Venner. I sin Iver i denne Retning kom han engang til at sige "Kis" til en vordende Stormands Kat; muligens havde han en Haarbeutel paa; thi ligesom salig Hummer holdt meget af Mettes Vand (en Benævnelse paa Brændeviin i Slangerup, hvis bedste Brændeviinsbrænderi eiedes af Madame Mette Bendix), saaledes tog min Broder sig ogsaa gjerne en Ruus. Dette "Kis" blev skrevet bag Øret til beleielig Tid, og denne kom. Min Broder havde for længst frasagt sig sit Embede og levede som Privatmand, da der anlagdes Sag imod ham og hin Stormand var lille nok til at benytte den længe ventede Leilighed. Alle de til den Mægtiges Tjeneste tilredestaaende Maskiner bleve satte i Bevægelse, og hvad enten min Broder havde Ret eller Uret, om det begyndte at see misligt ud for ham eller Sagens Uendelighed lod ham befrygte, at det kunde komme dertil, kort sagt, om det var Frygt for Sagens Udfald eller Mangel paa Midler til at udholde den, der bød ham at tage Flugten og aldrig mere at gjensee sit Fædreland og sine Kjære, det veed Gud og ikke jeg. Hvorhen han flygtede, veed jeg heller ikke, maaske gav Hummers Fødeland ham et Tilflugtssted; maaske hviler hans Been mellem dets Klipper; men saa ofte jeg besøgte den Egn, hvor han virkede, frydedes mit Hjerter ved i den Ringes Hytte at høre hans Navn nævnet med Kjærlighed og Taknemmelighed; thi den, for hvem den Fattiges Bøn stiger til Himlen, vil vist finde dens Indgang aaben, medens mangel en Stormand holdes tilbage af den fortrykkede Armods Suk og Forbandelse. Fred være med Dig, min Broder! Guds Fred! Mine Bedsteforældres Grave bleve flere Gange om Aaret opklappede og pyntede med Sand, Blomster og Buxbom. Heraf holdtes stedse lidet tilbage, hvilket min Moder paa Hjemveien kastede paa en Grav under en gammel Hyld paa den anden Side af Kirken. Der laa salig Hummer!

I Aaret 1809 blev Slangerup Kjøbstad reduceret til Landsby; alle verdslige Embedsfamilier flyttede bort. Mine Forældre forlode ligeledes Byen og jeg har aldrig seet den siden. Hvo skulde vel nu pynte vore Fædres Grave? Græs er groet over de nedsjunkne Tuer, Korset maa for længst være faldet! Lad saa den Historie i Guds Navn være ude!